

CrossConnect
MINISTRIES

TI ESPIRITU TI DIOS, PANNAKABALINTAYO

PASET 2

Ni JACKIE OESCH

DAGITI PAKASARITAAN MANIPUD KADAGITI LIBRO DAGITI ARAMID

LEKSION 1: NAGULIMEKDA—AWAN TI NAISABSABALI

LEKSION 2: IMBAON TI ESPIRITU SANTO—TI UMUNA A BIAHE NGA AGMISION

**LEKSION 3: ANIA TI MASAPUL NGA ARAMIDEK TAPNO MAISALAKANNAK?—MAIKADDUA A
BIAHE NGA AGMISION**

LEKSION 4: MAPANKA KADAGITI GENTIL—MAUS-USIG

LEKSION 5: DUMNGEGDANTO—ROMA

“...adda nga intalimengko ti Saom ditoy pusok...”

Psalm 119:11

Produced by **TENTHPOWERPUBLISHING**
www.tenthpowerpublishing.com

Copyright © 2014 by CrossConnect Ministries.
www.crosscm.org

All rights reserved. No part of this book may be reproduced without permission from the author, except by a reviewer quoting brief passages in a review; nor may any part of this book be reproduced, stored in a retrieval system or copied by mechanical photocopying, recording or other means without written permission from the author.

Unless otherwise indicated, all Scripture quotations are from The Holy Bible, English Standard Version® (ESV®), copyright © 2001 by Crossway, a publishing ministry of Good News Publishers. Used by permission. All rights reserved.

PANANGRUGI

Rugiam ita ti maysa a pannakigasangasat a mangbukel ti biangmo. Daytoy a panagdalyasatmo ket naidumduma kenka ken mangilasin iti biangmo babaen iti regget ken tarigagaymo a rumang-ay iti pannakaawatmo iti libro a maaw-awagan a Ti Nasantoan a Biblia. Ti panangitedmo ti bagim ken oras iti panagadal ti mangipatalged iti irarang-aymo iti biag bayat nga agsasao kenka ti Dios babaen ti Saona.

Maiyawis a bayat ti panagadalmo, adda koma kenka dagiti sumaganad a kasapulan:

1. Kopia daytoy a maadal a materyal: *Ti Espritu ti Dios, Ti Bilegtayo-Paset 2*
2. English Standard Version ti Nasantoan a Biblia (ESV). Palagip: No gumatangka ti Biblia, kitaem no mabalbalin ‘tay Biblia nga adda iti:
 - a. ligason a nakaisuratan dagiti pagkonsultaan ti sabsabali pay a paset ti Biblia.
 - b. pagkonsultaan no sadino a paset ti Biblia ti pakasarakan ti isu met laeng a nausar a balikas a gagangay a masarakan iti likudan ti Biblia, ken,
 - c. sumagmamano a mapa a masarakan met laeng iti likodan ti Biblia.
3. Ball pen ken lapis
4. 3x5 wenno 4x6 a tarheta.

No addan dagiti tallo a paset a nainaganan iti #2 addaankan iti makaanay a ramit para iti panagadal ken sisasaganan ti naballigi a panagsukisok babaen kadagitoy nga adalen. No kaspangarigan ta daytoy ti umuna a pannakaisangom iti Biblia, mabalin met a mangrugika iti adalen a napauloan ti *Sukisoken ti Biblia*. Daytoy nga adalen ti mangited iti ramramit iti panagsukisok a naidisenyo a tumulong kenka a mangbukel ti kabaelam ken ipaayannaka iti naan-anay a talged nga kas agad-adal iti Biblia. Ti *Sukisoken ti Biblia* ket mabalin a makopya nga awan baybayadna wenno obligasyon a sungsubatam manipud iti CrossConnect Ministries website (www.crosscm.org). Numan pay mairekomenda daytoy nga adalen, saan met nga rumbeng unay para iti naballigi a panagadal ti *Ti Espritu ti Dios, Ti Bilegtayo-Paset 2*.

Saanka nga agpangngadua a mangmarka ti Bibliam. Kukuam daytoy a Biblia nga adalem. Aramidem a kas kukuam babaen kadagiti isuratmo a pammalagip, dagiti inogedam a balikas, dagiti minarkaam, dagiti pinatimbokelam ken inikkam iti pagitudo. Mabalín nga agusarka iti kuwaderno wenno tablet para kadagiti isuratmo a kapanpanunotan, salsaludsod, ken pangsurotan iti panagdaliasatmo bayat iti panagadal.

Naisurat daytoy nga adalen a material, tapno mabalínam iti agadal a siksika. Addaan iti naiget a disiplina iti bagim maileppasmo daytoy a material a dika unay narigatan. Kagiddan pay daytoy iti pannakaalam idi baro inpormasyon, ibingay dagiti baro pannakapalawag, ken agsaludsod iti sumagmamano a naririgat a saludsod nga agkasapulan ti sungbat. Maiyunay-unay ngarud a mangawiska iti sumagmamano a gagayyemmo a kaduam nga agadal.

Sapay koma ta maaddaanka iti rag-o iti panagadalmo. Sapay koma ta ti pusom ket silulukat nga umawat kas agsasao ti Dios kenka babaen iti Saona. Sapay koma ta dagitoy nga pakasaritaan iti Biblia ti mangipatalged manen kenka ti nagdakkelan nga ayatna nga intedna kenka babaen iti Anakna a ni Jesu-Cristo, nga Apo ken Manangisalakantayo.

Ti Tanda ti Editor: Para iti pakalawlawagan, ti naipadakkel a balikas ket dakdakamatenna ti Dios. i.e. "...Isu ania ti kinunana."

UMUNA A LEKSION

NAGULIMEKDA

ACTS 10 – 12 - AWAN TI NAISABSABALI

PAKABUKLAN TI LEKSION 1

Pakabuklan	5
Pakauna	6
Leksion 1: Dagiti Aramid 10-12	
• Ti Parmata ni Cornelio	7
• Ti Parmata ni Pedro	8
• Awan Panangidumduma	9
• Ti Tignay ti Iglesia idiy Jerusalem	10
• Ti Pannakaidadanes	12
• Ti Pannakaibalud ken Panaglibas ni Pedro	13

PAKAUNA

Dagiti agtuturay ti Israel ket mapabpabutnganda iti kabarbaro nga urnos ti panagbiag nga isursuro ni Jesus kadagiti tattao. Ita mariroda iti kabarbaro a keddeng ti iglesia. Kas inrugi ti panagtrabaho ti Espiritu Santo iti biag ni Pedro, a nangipaduyakyak a ti Dios ket awan ti idumdumana, ti iglesia ket bigbigenna nga inted met ti Dios kadagiti Hentil ti gundaway nga agbabawi a mangiturong iti biag (Dagiti Aramid 11:18).

Iti daytoy a leksion takkuaten ti bunga iti dayta a paduyakyak. Iti panangadalmo pampanunotem ti napalabas a pakasaritaan dagiti Judio. Ania ti naisursuro kadakuada idi tiempo nga addada idiy let-ang? Ania ti inaramid ti Dios a nagtutulaganda? Ania ti imparangarang ti linteg? Daytoy ti pasamak idi ni Pedro ken Cornelio inawatda ti parmata manipud iti Apo.

Panunotem no ania ti nalabit a kasasaad ken paspasamak iti biagmo a kasapulan a kitaen manin ti pateg ken dalliasaten tapno makita ti pateg ken panggep a kas malawagan kadagiti balikas ni Jesus iti “Inkayo kadagiti amin a lubong...”

Nagulimekda ket indaydayawda ti Dios!

LEKSION 1

Paset 1

PANURSURO: Maadaltayo iti Dagiti Aramid 9:31 a ti iglesia manipud Judea iti abagatan nga agturong iti Galilea iti amianan nannanamenda ti tiempo ti talna. Idi kadagitoy a tiempo ti talna ti iglesia ket _____ . Naibaga kadatayo a ti iglesia ket magmagnada iti buteng iti Apo ken babaen ti panangliwliwa ti Espiritu Santo, _____ .

Ti kapitulo ileppasna kadagiti dua a pakasaritaan maipapan ken Pedro. Ti umuna (dagiti bersikulo 32-35) ket maipapan ken Eneas, a paralitiko a naagasan ken ti sumaruno ket ni Dorcas (Tabita), ti adalan a kanayon nga agar-aramid kadagiti naimbag ken tumultulong kadagiti napanglaw (dagiti bersikulo 36-42). Pimmusay isuna. Idi dagiti dadduma a mamati nangedda ti ipupusayna, nangibaonda ti mapan ken Pedro. Nagkararag ni Pedro ket ti Apo inikkanna ti biag maminsan pay.

Adda dagiti kapadasan ni Pedro iti agpada a pasamak a kadduana ni Jesus. Iti Lukas 8:51-56 innala ni Jesus da Pedro, Santiago, ken Juan Kenkuana idi a pinagungarna ti anak a babai ni Jairo manipud ken patay. Pagarupem a kadduana dagiti adalanna, ibaga ni Markos ti pakasaritaan ti panangagas ni Jesus iti paralitiko nga inyeg dagiti gagayyemna ken Jesus (Markos 2:1-12). Lasinem ti nagpadaanda iti wagas ni Jesus a nangisuro iti paralitiko (bersikulo 11) ken ni Pedro a nangbilin ken Eneas. No ania ti napaliw ni Pedro ken Jesus nga inaramidna ita inaramidna met a kas Kenkuana, kas Saksina.

PAKAUNA: Ti Dagiti Aramid 10 inlanadna ti maysa pay a makaay-ayo a pakasaritaan ni Pedro. Ti pakasaritaan ket napasamak idia Cesaria a pagnanaedan ni Cornelio ken ti Joppe a masarakan iti agarup 30 a milia iti abagatan a pagnanaedan ni Pedro. Ti Cesaria ket nanaganan a kas pammadayaw ken Cesar nga Augusto ket isu ti longga/kuartel dagiti puersa ti Roma. Ni Cornelio ket maysa a Hentil.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 10:1-17.

PANAGSANAY:

1. Ania ti maadaltayo maipapan ken Cornelio kadagiti bersikulo 1-2? _____

2. Ania ti napasamak kenkuana iti maysa nga aldaw (bersikulo 3)? _____

3. Immawag kenkuana ti anghel. Ania dagiti dua a banag nga imbaga kenkuana ti anghel (dagiti bersikulo 4b-5)?

_____.

a. _____

b. _____

4. Ania ti naibaga kadatayo nga inaramid ni Cornelio (dagiti bersikulo 7-8)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 10:9-23.

PANAGSANAY: Ti Parmata # 2

1. Ania ti napasamak iti sumaruno nga aldaw idi a dagiti lalaki nga imbaon ni Cornelio ket nakadanunda iti siudad (dagiti bersikulo 9b-10)? _____

2. Iladawan ti parmata ni Pedro (dagiti bersikulo 11-15): _____

3. Iti parmata ni Pedro nakakita kadagiti ayup a papatayen ken kanenna. Dagiti paglintegan ti Levita ibagada a dagiti kasta a makan ket makarimon ken narugit a makan. Kitaen ti Levitico 11. Daytoy a bilin a pumatay ken mangan ket maisupadi iti no ania ti naisuro ken naipaaramid ken Pedro. Iti bersikulo 15, ania ti inbaga ti timek kenkuana? _____

Ania dagiti kapanunotan nga ited dagiti sumaganad a pagbasaran iti bersikulo 15?

a. Mateo 15:11, 18-20 _____

b. Juan 15:3 _____

c. Roma 14:17 _____

4. Pinadpadas latta ni Pedro a pampanunoten ti parmata ken ti kaipapananna idi adda dimteng iti ruangan (bersikulo 17): _____

5. Siasino ti birbirokenda (bersikulo 18)? _____

6. Ti timek ti parmata ket naiparangarang. Isu ti _____ (bersikulo 19). Ania ti inbaga ti

Espiritu ken Pedro (dagiti bersikulo 19-20)?

a. _____

b. _____

c. _____

agsipud ta inbaonko ida.

7. Bimmaba ni Pedro, kinablaawanna dagiti lallaki ken dinamagna no ania ti gapu ti immayanda. Ania ti inbagada ken Pedro (bersikulo 22)?

a. Ania ti ibagida? _____

b. Kasano ti panangiladawanda kenkuana? _____

8. Ania ti sungbat ni Pedro (bersikulo 23a)? _____

PANAGPAMPANUNOT PARA ITI BUKOD A BAGI: Kas inka agpampanunot kadaytoy a pakasaritaan kadaytoy a kanito, ania dagiti dadduma a kapanunotam? _____

Paset 2

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 10:23b-48.

PANAGSANAY:

1. Siasino dagiti adda iti balay ni Cornelio a mangru-uray ken Pedro (bersikulo 24)? _____

2. Iladawanmo ti nagtutungtonganda. _____

3. Sumrek ni Pedro ken masarakanna saan laeng ni Cornelio no di ket dakkal a gimong dagiti tattao (bersikulo 27). Ania ti iparparit ti paglintegan dagiti Judio (bersikulo 28a)? _____

4. Para ken Pedro, ania ti simmobraan ti linteg (bersikulo 28)? _____

5. Ania ti naadalna ti Dios? _____

6. Ania ti dinamag ni Pedro ken Cornelio (bersikulo 29)? _____

7. Ibagana ni Cornelio ken Pedro no apay a naibaon kenkuana. Umuna, ibagana ti pakasaritaan ti parmata. Ket ita ibagana (bersikulo 33b) “Ita ngarud addakami amin ditoy a _____

8. Ania ti immuna a banag nga naibaga ni Pedro kas rugianna ti agsao (dagiti bersikulo 34-35)? _____

9. Inrugit ni Pedro kadagiti balikas “ammoyo.” Ania ti ammoda (bersikulo 36)? _____

10. Ania pay ti ammoda (dagiti bersikulo 36-38)? _____

11. Ania ti inbaga ni Pedro maipapan kenkuana ken dagiti kakadduana nga ammoda (dagiti bersikulo 39-41)?

12. Ania ti naibilin nga aramiden dagiti saksi (bersikulo 42)?
- a. _____
 - b. _____
13. Ania ti ikasabadanto (bersikulo 43)? _____

14. Kabayatan nga agsasao ni Pedro ania ti napasamak?
- a. Bersikulo 44: _____
 - b. Bersikulo 45: _____
 - c. Bersikulo 46: _____
15. Ania ti dinawat ni Pedro kadagiti bersikulo 47-48? _____

PANURSURO: Ti parmata ni Pedro ken ti panangsarungkarna ket napateg a pasamak gapu ta kuna ni Pedro kadagiti bersikulo 34 ken 35: “Ti Dios saan a _____; No di ket uray ania _____ dagiti _____ ken _____ ti _____ Kenkuana.” Dagiti dadduma a makabasa kadaytoy kunadanto, “Wen, agpaysu, awaten ti Dios ti siasinoman,” ngem kadagiti napasnek a Judio, kas ken Pedro, saan a kasta. Maiparit iti paglintegan. Amin a napasamak ket maiparit iti linteg. Nakikaddua ni Pedro kadagiti Hentil. Pinasangbayna dagiti sangaili iti pagtaenganna ket isu ket sangaili iti pagtaengan ti Hentil. Amin dagitoy a banag ket panagtubngar iti paglintegan dagiti Judio. Ni Pedro, kas kadagiti dadduma a Judio, kitkitaenda dagiti Hentil a narugit.

Ita ti kaipapanan ti parmata kenkuana ket nagbalin a nalawag. Ti Dios saanna nga awagan dagiti Hentil a narugit. Awatenna ida. Isu a kasta met kada Pedro ken ti iglesia agsardeng a mangibilang kadagiti saan a Judio, Hentil, kas narugit. Isuda, met, ket maawis iti Pagarian ti Dios ken iti misionna. Dinanon ti Dios ni Pedro ken kasta met ni Pedro mamati nga imbaon ti Dios Espiritu Santo isuna iti pagtaengan ni Cornelio. Ti bilin ti Dios ket tapno ikasabana ken agsaksi a “Ti tunggal maysa a mamati Kenkuana umawat ti pammakawan kadagiti basolna babaen iti naganna (bersikulo 43).” Ti napasamak ket aramid ti Dios. Naibaga kadaytoy a ti sagut ti Espiritu Santo immay kadagiti amin nga nakanggeg ti mensahe. Dagiti nakidalliasat ken Pedro ket nasdaawda a ti sagut ti Espiritu Santo ket naiparukpok met kadagiti Hentil. Awan ti makita ni Pedro a gapu no apay a saanda a mabuniagan iti nagan ni Cristo.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 11:1-18. Ti panagbalbaliw, numan pay kasta, ket agbanag iti panagtignay.

PANAGSANAY:

1. Ania ti immuna a banag a maadaltayo iti bersikulo 1? Ania ti damag a nagwaras iti Judea? _____

2. Ngarud ania ti napasamak ken Pedro idi nagsubli idiay Jerusalem (bersikulo 2)? _____

3. Ania amin ti pakaladingitan dagitoy a nakugit a mamati (bersikulo 3)? _____

4. Ti dagupen dagiti bersikulo 4-17. Ania ti inbaga ni Pedro kadakuada? _____

5. Ita ania ti tignay dagiti nakanggeg iti inbingay ni Pedro (bersikulo 18)? Ket idi nangngegda dagitoy a banag, _____. Ket _____ ti Dios, a kunkunada: “No kasta, inted met ti Dios kadagiti _____ ti _____ a _____.

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN: Panunoten no ania ti ibunga ti pakariribukan ni Pedro a mangawat iti ayab ni Cornelio a mapan iti pagtaenganna: _____

PANANGIPAKAT:

1. Ania dagiti sumagmamano a naigamer a pammati wennu aramid a nalabit a kasapulak a kariten? _____

2. Ti pammakawan ket para kadagiti amin a mamati ken Jesus. Adda kadi tao iti biagko nga ingawidko ti pammakawan? _____
3. Ti pammakawan punasenna ti buteng. Ti pammakawan manipud iti Dios iyas-asidegnak Kenkuana. Iyegna pay ti mas nadekket a pannakilangen Kenkuana. Ania ngata ti mapasamak no pakawanek ti sabali kas ti panangpakawan ti Dios kaniak? _____
Ikarkararagtayo, “Ket pakawanennakami kadagiti basbasolmi a *kas* met pammakawan*mi* kadagiti makabasol kadakami.”
4. Kasano ngata nga iyeg ti pammakawan ti naisubli a langen-langen kadagiti pakawanem? _____

PANANGIKABESA: Iti pakasaritaan ni Pedro ken Cornelio maipalagip kadaytoy nga iti buniag nakawesantayo iti kinalinteg ni Jesus ket nagbalintayo a maymaysa. Awan ti saan a mairaman manipud iti pamilya ti Dios iti aniaman a gapu. Naibaga daytoy a nalawag iti Galatia 3:26-38. Maysa daytoy a napintas a sasao a mangpampanunot a maymaysatayo amin ken Cristo Jesus nga Apo. Isurat iti bassit a papel dagitoy a bersikulo ket ikabesam ida. Siputam dagiti pasamak no mapalagipanka a maysaka kadagiti amin a tattao ti Dios gapu ken Jesus. “Kenkuana

awan ti _____ ken _____ (Hentil), awan ti _____ wenno _____, awan _____ wenno _____, ta dakayo amin _____ ken _____.”

KARARAG: O Diosko, ti la masarsarakak a pakadadaelan ket ar-aramidek latta no ania ti panggeddengko para iti bagbagik. Masapul nga iconfesarko Kenka dagiti adu a panangibilangko ti bagik a nasisiyaat ngem dagiti sabali. Adda ti kabukbukodak a panangpili iti panangayatko kadagiti sabali. Imbes koma nga asitgak mas pilpilik ti mangukom. Binilinnak nga ibingay ti Naimbag a Damag ti panangisalakanmo kadagiti dadduma ket inaramidnak a saksi. Dalusam ti pusok ket isublim kaniak ti rag-o ti panangisalakanmo. Ikkannak ti kired a mangarakup kadagiti sabali iti biag a mangipakita iti naindaklan nga ayatmo para iti amin a tattao. Agyamanak iti paraburmo a nakaad-
adu ket itultuloymo nga iyasidegnak pay Kenka. _____

Paset 4

PANURSURO: Ti pannakaidadanes ti immun-una nga iglesia ket nawarawara a nagpaamianan kadagiti lugar a kas ti Fenicia, Chipre ken Antiokia. Adu ti nangibingbingay ti mensahe a para laeng kadagiti Judio. Dagiti dadduma rinugianda ti nagsao kadagiti Griego (dagiti Hentil) imbagada met kadakuada ti Naimbag a Damag maipapan ken Jesus. Naibaga kadatayo iti Dagiti Aramid 11:21 a ti ima ti Apo ket adda met kadakuada ket adu ti bilang dagiti tattao a namati ket nagsublida iti Apo. Idi naidanun ti damag idiy Jerusalem, imbaonda ni Barnabas idiy Antiokia. Idi nakasangpet nakitana ti pakakitaan a ti parabur ti Dios ket agtartrabaho kadagiti tattao ket ginuyugoyna ida nga agtalinaed a napudno iti Apo.

1. Kasano a nailadawan ni Barnabas iti bersikulo 24?
 - a. _____
 - b. _____ ken _____
2. Ania ti napasasamak idiy Antiokia (bersikulo 29b)? _____
Inkuyog ni Barnabas ni Saul idiy Antiokia a nangisuroanda kadagiti nakaad-
adu a tattao para iti maysa a tawen. Adda ti napateg a napasamak idiy Antiokia iti agpada met la a kanito. Ania ti naibaga kadatayo iti
Dagiti Aramid 11:26b? _____

PAKAUNA: Saan nga agsardeng ti pannakaidadanes. Iti Dagiti Aramid 12 basaentayto ti maysa a pakasaritaan ti milagro a mangibaga ti ima ti Dios a mangsaluad nga agtaeng kadagiti tattaona, ti Iglesiasiana. Ti maysa a pakasaritaan ni Pedro ken ti pannakatiliwna. Ti pakasaritaan ti managkararag nga iglesia ken dagiti panghellaat ti Dios. Ti pakasaritaan ti pannakibiang ti Dios iti biag dagiti mapunpuntaan, matiltiliw, maibalbalud, maidaddadanes, ken uray pay mapappapatay. Ti pakasaritaan ti iglesia iti nauneg a panagkararag iti Dios para kadagiti agsagsagaba.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 12:1-19.

PANAGSANAY:

1. Siasino ti ari (bersikulo 1)? _____ Ania ti ar-aramidenna (bersikulo 1)?

 2. Ania ti inaramidna ken Santiago (bersikulo 2)? _____
 3. Ania ti tignay dagiti Judio kadaytoy (bersikulo 3)? _____
 4. Ngarud, ania ti inaramid ni Ari Herodes ken Pedro (dagiti bersikulo 3-4)? _____

 5. Bersikulo 5: “Ni Pedro ngarud, _____ ngem ti Iglesia
_____ a sipapasnec iti _____.”
 6. Ania ti napasamak iti rabii sakbay a maipan isuna iti pangukoman (bersikulo 6)? _____

 7. Iladawanmo kadagiti bukodmo a sao no ania ti simmaruno a napasamak (dagiti bersikulo 7-10)? _____

 8. Ania ti naamiris ni Pedro iti bersikulo 11? Para iti ania nga inispal ti Apo isuna?
 - a. _____
 - b. _____
 9. Napananna (bersikulo 12)? _____
 10. Siasino dagiti dadduma nga adda iti pagtaengan ken ania ti ar-aramidenda? _____

 11. Ania ti nairana nga aramid a napasamak idi simmangpet iti ruar ti ruangan (dagiti bersikulo 13-15)?

 12. Idi linukatanda ti ruangan, ania ti tignayda idi nakitada ni Pedro (bersikulo 16)? _____

 13. Ania ti inaramid ken imbaga ni Pedro (bersikulo 17)? _____

 14. Ania ti imbilinna sakbay a pimmanaw (bersikulo 17b)? _____

- Tandaanan:* Ni Santiago ket kabsat ni Jesus, pangulo, maysa nga adigi ti iglesia iti Jerusalem.
15. Kabayatanna, agsubli iti pagbaludan... Ania ti napasasamak (bersikulo 18)? _____

 16. Ania ti inaramid ni Herodes? Ania ti imbilinna (bersikulo 19a)? _____

Paset 5

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Mapaisem ti bumasa kadaytoy a pakasaritaan. Umuna, ni Pedro ket maibilang a di nalaka a matitiliw isu a ni Herodes ket inikkanna kadagiti nakaad-adu a guardia iti sangapulo ket innem a guardia, uppat a guardia tunggal uppat a panagbantay iti rabii. Ian, iti laksid ti adu a guardia, naglawag ti rehas ken ti anghel ti Apo tinamenna ni Pedro a matmaturog iti nagbaetan dagiti dua a soldado. Nabilin a bumangon ket dagiti dua a kawarna ket naregreg. Nangted ti anghel ti umiso a gundawan ni Pedro tapno agbado – dagiti kawes, dagiti sandalias, ken kagayna – ket indalanna ni Pedro a rumuar iti pagbalodan. Linabsanda dagiti guardia ken ti landok a rehas a nalukatan para kadakuada. Nagnada iti dalan ket ti anghel ket nagpukaw. Ngarud, no sika ni Pedro, ania ti napasasamak? Ania ngata ti pampanunoten ngata ita?

Kas maiyannurot iti bersikulo 11 ania ti inturpos ni Pedro iti daytoy a kapadasan? _____

2. Sadino ti umuna a lugar a napanan ni Pedro? Ti ina ni Juan Markos a Maria idiay pagtaenganna ket maysa kadagiti balay iglesia, wenna lugar a para kadagiti pasurot nga aguummong ken agkarkararag. Mabalina arapaapentayo a tengngan ti rabii ngem naibaga kadaytoy a dagiti naguummong ket nagkarkararagda. Nasungbatan dagiti karkararagda. Nagtakder ni Pedro iti ruar ti ruangan. Ni Roda, ti tagabu a babai, nangegna ti timek ni Pedro ket napalalo ti gagarna ket urayna la a nalipatan a pinauneg. No di ket, nagtaray a nangibaga kadakuada amin ngem saanda a pasien. Ipappapilit latta ni Roda kabayatanna nga agtuktuktok latta met ni Pedro. Kamaudiananna, linukatanda ti ruangan ket nasdaawda a nakakita kenkuana. No addaka koma iti pagtaengan ni Maria a kakaddua dagiti gagayyem a naummong nga agkarkararag, agkarkararag iti napasnek iti Dios para ken Pedro, ania ngata ti adda iti panunotmo no agtuktuktok isuna iti ruangan?

3. Adda ni Pedro iti pagbaludan nga agur-uray ti pannakausigna. Para ken Herodes, ni Pedro ket natayen a tao. Nay-ayona dagiti Judio babaen iti panangpapatayna ken daytay kabsat ni Juan a Santiago ket inkeddengna a matiliw met ni Pedro. Ti longga/kuartel iti dayta a rabii ket kasla tanem agingga nga ti anghel ti Apo ket nagparang a nanglawag iti kuartel. Nagtaud isuna iti patay ket sibibiag a nagparang a magmagna iti dalan a siwawaya ken saan a nakakawar. Napan ket imbagana kadagiti agkarkararag para kenkuana no kasano a ti Apo inispalna isuna manipud iti kuartel. Sakbay a pumanaw ni Pedro imbagana kadagiti agkarkararag a mapanda ket ibagada ken Santiago ken dagiti kakabsat idiay Jerusalem ti napasamak. Ania, no adda man, dagiti nagpapadaan a makitam iti nagbaetan iti panagungar ni Jesus ken ti

PANANGIPAKAT:

1. Naidulin ni Pedro iti pagbaludan, ngem ti iglesia ket napasnek nga agkarkarag iti Dios para kenkuana (bersikulo 5). Nakipagummongka kadin kadagiti dadduma a nangikarkarag iti maysa a tao? Nadawatyo iti Dios dagiti saan a mabalin a mapasamak? Ania ti milagro a dinawdawatmo? _____

Ket ti pammati isu ti _____ kadagiti banbanag nga _____, maysa a _____ kadagiti banbanag _____ (Hebreo 11:1). Ti pammati ikkannatayo ti bileg a mamati a ti Dios laeng ti addaan kabaelan nga mangtungpal.

2. Inkari ti Dios a denggen dagiti karkaragtayo no umawagtayo Kenkuana. Ti kadi panggep ti kararag ket ibaga Kenkuana no ania ti kayattayo ken no kasanona a sungbatan? Saan a mabalin! Ti kararag ket pagtalinaedennatayo a sipapanunot iti Dios ken siasino Isuna. Ti kararag ket ipalagipna kadatayo nga agyaman ken agdaydayaw Kenkuana gapu iti kinapudnona a mangdenggeg kadagiti karkarag ti pusotayo ken sungbatan ida a kas maiyannurot iti kinaimbagna ken naparabur a pagayatanna. Ania ngata ti nalabit a mangparigat kenka nga agkararag a sipapammati a denggenna dagiti kararagmo? _____
3. Ania ngata ti nalabit a mangparigat kenka nga agkararag a sipapammati a sungbatanna kas maiyannurot iti naimbag ken naparabur a pagayatanna, ket saan a ti pagayatam? _____
4. Dagiti agkarkarag iti balay ni Maria ket kasla saanda a nakasagana iti sungbat ti Apo iti kararagda, nga ispalen ni Pedro a maipan kadakuada. “Agmauyongkayon sa metten.” “Isu ti anghelna.” Ni Roda ket napalalloanna ti nagragsak ta nalipatanna payen a linuktan ti ruangan! Nakubong dagiti dadduma iti saanda a panamati ket di da mailukat ti ridaw.

KARARAG: Maawistayo a situtered nga umay iti Apo iti panagkararag. Maguyugoytayo nga agkararag nga addaan panagtalek kas iti ubing agdawat iti amana iti aniaman nga adda iti puso ken panunot ti ubing. Bigbigentayo ti ayat ti Ama kadatayo, nga annakna. _____

MAIKA-DUA A LEKSION

IMBAON TI ESPIRITU SANTO

DAGITI ARAMID 13 – 14 — TI UMUNA A BIAHE TI PANAGMISION

PAKABUKLAN TI LEKSION 2

Pakabuklan	16
Pakauna	17
Leksion 2: Dagiti Aramid 13-14	
• Inlasin ken Naibaon	18
• Ni Pablo ken Elimas	20
• Nabatbato ni Pablo	21
• Ti Mensahe ni Pablo	22
• Ni Timoteo	24
• Ayab dagiti taga Macedonia	24

PAKAUNA

Umuna, nangngegantayo ti pannakisao a napadasan ni Saulo iti dalan a mapan Damasco. Ket naibaga kadatayo ti parmata ni Pedro a mangiparangarang ti plano ti Dios a mangisalakan nga agpadpada kadagiti Judio ken Hentil. Daytoy a kinapudno isu pay ti nangsungrod iti nadangkes a pannakaidadanes a mangdaddadael iti imuna nga iglesia. Napapatay ni Santiago; naibalud ni Pedro; ket ni Pablo ken Barnabas ket inlasin ida dagiti pangulo ti iglesia ket imbaonda ida iti umuna a biahe nga agmision.

Inayaban ni Espiritu Santo da Pablo ken Barnabas ket pinabilegna ida para iti trabahoda. Surotem ida kas mapanda aglugan iti bangka ket naglayagda a napan Seleucia. Tumakderka iti sibay ni Pablo kas ideklarana ti pannakausig ken Elimas. Paliuwen ti tured ken talged dagitoy a lallaki nga nagsao maipapan iti nailansa a Cristo ken nagungar nga Apo. Panunoten no ania ti langana ti agibingay ti Kinapudno ni Jesus ket adda dagiti sumurot a di mamati kenka a mangsubok a mangdadael ti pudno iti kinaulbod. Ket, ania ti riknana ti mabatbato ken mabaybay-an a matmatay?

Nagtalinaed da Pablo ken Barnabas uray pay iti las-ud ti umay a pannakaidadanes. O Apo, itdem kaniak ti natulnog a puso nga agtalek Kenka babaen iti pammati.

LEKSION 2

Paset 1

PAKAUNA: Adu dagiti pakasaritaan a naibaga kadatayo iti Libro ti Dagiti Aramid ngem bassit laeng ti masapul a maadal kadagitoy sumagmamano a leksion. Sumagmamano a napalabas a pakasaritaan a maipada a paspasamak a napasamak iti biag ni Pablo. Naiyam-ammotayo ken Saulo, a managan met ti Pablo (Dagiti Aramid 13:9), iti kapitulo 9. Iti Dagiti Aramid 13 ni Pablo ket agbalin a nalatak a ladawan iti umuna nga iglesia kas misionario. Ti Dagiti Aramid naisurat dagiti tallo a biahe nga agmision a dinalliasat ni Pablo a mangyeg ti Naimbag a Damag ni Jesus sadinoman ti papananna. Ti Dagiti Dagiti Aramid 13 ken 14 ket maipapan ti umuna a biahe. Ilawlawagtayto daytoy a biahe tapno makabuotayo ti kapanunotan no anai ti langa ti biagna iti dalan.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 13 ken 14. Saanmo a riribuken ti bagim kadagiti detalye no di ket kadagiti pakabuklan ti umuna a biahe nga agmision.

PANAGSANAY: Dagiti Aramid 13

1. Dagiti profeta ken mamaestro ket nailista iti (bersikulo 1). Ania dagiti dua a nagan a mailasinmo?
_____ ken _____
2. Ania ti insuro ti Espiritu Santo (bersikulo 2)? _____

3. Naibaga kadatayo a nagdaydayawda iti Apo, nagayunar, ken nagkararagda. Ania ti simmaruno nga inaramidda (bersikulo 3)? _____
Dagitoy a lallaki, da Pablo ken Barnabas, ket inlasin ida ti iglesia iti Antiokia nga imparabawda dagiti imada tapno maibaonda a mangitrabaho iti ayab ti Dios kadakuada. Nailasinda ket naibaonda!
Tandaanan: Ti panangiparabaw kadagiti ima ket aramid a mangbendision kadagiti maisalumina para iti trabaho a nakaayabanda. Ni Pablo ken Barnabas ket nayon ti trabaho ti iglesia iti Antiokia iti lubong a nakaibaonanda!
4. Napanda iti ili nga kaabay ti baybay ti _____ ket naglayagda a mapan iti daga ti _____ ket simmangpetda iti _____ . Ania ti inaramidda idi simmangpetda (bersikulo 5)? _____

5. Siasino ti kadduada ken katulonganda (bersikulo 5b)? _____ Kitaen ti ligason a nakaisuratan dagiti pagkonsultaan ti sabsabali pay a paset ti Biblia para iti Juan iti Dagiti Aramid 12:12.
 6. Naibaga kadatayo a nagbiaheda a napan Pafo. Ania ti napasamak idia Pafo? Siasino ti nakasangoda? Basaen manin dagiti 6-12 ket ibaga manin ti pakasaritaan iti bukodmo a sao. _____

 7. Ni Pablo ken dagiti kakadduana ket pimmanawda iti Pafo ket naglayagda a napan _____ iti _____ (bersikulo 13). Ania ti bassit a kinapudno a naibaga kadatayo iti pagpatinggaan ti bersikulo 13? _____

 8. Ket nagbiaheda a nagpaamianan a mapan _____. Iti Sabado naawis ni Pablo nga agsao iti sinagoga (dagiti bersikulo 14-15). Basaen manin a siaannad ti mensahe ni Pablo kadagiti naummong (dagiti bersikulo 16-41). Ania ti sentro ti mensahe ni Pablo kas maiyannurot kadagiti bersikulo 38b-39? "...maipoon iti nagan daytoy a tao _____ ti _____ dagiti _____. Gapu kenkuana _____ amin a _____ ket manipud _____ dagiti isuamin a dikay _____ gapu iti _____ ni _____."
 9. Ania ti tignay dagiti tattao kas pumanaw da Pablo ken Barnabas iti sinagoga (dagiti bersikulo 42-43)?

 10. Ania ti napasamak iti sumuno a Sabado (bersikulo 44)? _____
 11. Ania ti tignay dagiti Judio kadagiti tattao (bersikulo 45)? _____

 12. Ania ti sungbat da Pablo ken Barnabas (dagiti bersikulo 46-47)? _____

 13. Ania ti tignay dagiti Hentil (bersikulo 48)? _____

- Tandaanan:* Ti sao nga "nadutokan" ket pagsasao nga ar-arameten ti soldado a kayatna a sawen ket sumaruno iti urnos. Umuna da Pablo ken Barnabas ket dinanonda dagiti Judio ket ita dagiti Hentil. Kitaen ti Roma 1:16-17: "Ta diak ibain ti Ebanghelio, ta isu ti _____ ti Dios a maipaay iti _____ ti tunggal maysa a _____, umuna iti _____, ken iti met _____ (bersikulo 16).
14. Iti Dagiti Aramid 13:49 naibaga kadatayo a ti sao ti Apo ket _____ iti amin a paset. Ania ti napasamak ken Pablo ken Barnabas kadagiti bersikulo 50-51?

15. Bersikulo 52: “Ket dagidi _____ idi iti _____ ken iti _____.”

PANAGPAMPANUNOT: Idi adda ni Pablo didiay Pafu a kadduana ni Barbanas sinangoda ni Elimas nga managsalamangka. Iti maysa a kanito kadagiti bersikulo 9-11 narikut ni Pablo ken Elimas ket inawaganna pay isuna ti “anak ti sairo ken kabusor ti amin a kinalinteg.” Ti kayat nga ibaga ni Pablo ket nga isu ket “napno ti amin a kita ti kinaulbod ken panagsaur.” Ti maudi nga imbaga ni Pablo ket ti saludsod a, “Dikanto kadi umingga a mangilkillo kadagiti nalinteg a dalan ti Apo?” Awan ti maaramidan ti maysa a tao no di agpanunot no ni Pablo, a napno ti Espiritu Santo (bersikulo 9) malagipna ti napadasanna idi kinuna kenkuana ni Jesus, “Saulo, Saulo, apay nga idaddadanesnak?” Ket intuloyna a kinuna ken Elimas a “Ti _____ ti _____ agdisso _____ (bersikulo 11a).” Ania ti imbaga ni Pablo kenkuana iti bersikulo 11b? _____ Kasta met la ti inaramid ni Pablo iti kas iti inaramid ti Apo kenkuana. Naibaga ken Elimas a mabulsek. “Ket naigiddato a _____ ti _____, ket napan a _____ a _____ ti _____ kenkuana.” Kitaen met ti Dagiti Aramid 9:8.

Paset 2

PAKAUNA: Mabalintayo a lagipen no ania ti imbaga ni Apo ken Ananias idi a ni Ananias ket naibaga a mapan ken Saulo ket ipanna dagiti imana kenkuana tapno maisubli ti panagkitana (Dagiti Aramid 9:10-12). Iti Dagiti Aramid 9:16 ti Apo kinunana, “Ta ipakitakto kenkuana no kasano ti kaadu dagiti masapulna a _____ gapu iti _____.” Daytoy sumaruno a kapitulo ikkannatayo ti sumagmamano a rikna no ania dagiti ibturan ni Pablo gapu iti nagan ni Jesus.

ARAMIDEN: Basaen manin ti Dagiti Aramid 14.

PANAGSANAY:

1. Pimmanaw da Pablo ken Barnabas iti Antiokia idiy Pisidia ket napanda idiy Iconio a masarakan iti agarup 75-100 a milia iti daya ti Antiokia. Napanda iti sinagoga dagiti Judio kas kadawyan nga aramidenda. Ania ti naibaga kadatayo maipapan kadagiti tignay dagiti tattao iti mensahe (bersikulo 1)?

2. Ania ti inaramid dagiti saan a mamati a Judio (bersikulo 2)? _____

3. Siputam ti pannakikadkaddua da Pablo ken Barnabas iti Apo (bersikulo 3).

- a. Ania ti pagrebbengan ni Pablo ken Barnabas? _____

- b. Ania ti pagrebbengan ti Apo? _____

4. Nabingay dagiti grupo dagiti tattao. Ania ti panggepda a mangliput dagiti Hentil ken Judio (bersikulo 5)?

5. Ti panangliput ket saan a nagballigi ket dagiti adalan ket timmakasda a napan Licaonia dagiti ciudad ti _____ ken _____. Idiay intuloyda ti _____.
6. Ti maysa a pakasaritaan a makapagagar ket mapasamak idiay Listra. Ania ti mapasasamak iti umuna a paset ti pakasaritaan (dagiti bersikulo 8-10)? _____

7. Gapu ta ti lumpo a lalaki ket naagasan, ania ti tignay dagiti tattao? Iladawan ti pasamak kadagiti bersikulo 11-18. _____

PANURSURO: Ti tignay dagiti tattao ket agaramidda ti didiosen a kaarngi dagitoy a lallaki ket agidatonda kadagiti sakripisio kadakuada. Ngem dagiti banbanag ket insigida a nagbaliw. Sumagmamano a Judio manipud Pisidia Antiokia ken Iconio, dua kadagiti naggapuan a lugar ni Pablo a nagbiahe, simmurotda kadagiti adalan ket napanda iti Listra tapno pasurotenda dagiti tattao kadakuada. Naibaga kadatayo a nagballigida a nangpasurot kadagiti tattao ket ti simmaruno nga inaramidda (bersikulo 19b) _____ ni Pablo, ket _____ nga inruar iti Ili, nga impapanda a _____.

PANAGSANAY:

1. Ti panunot dagiti tattao ket natayen ni Pablo. Ngem ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 20? _____
_____ Saan a natay ni Pablo ta idi aribungbongan isuna dagiti adalan, “timmakder ket _____.”
2. Kabigatanna pimmanawda ken Barnabas a napan idiay _____ (bersikulo 20b)
3. Ania ti tignay idiay Derbe (bersikulo 21)? _____
4. Apay a nagsublida idiay Listra, Iconio, ken Antiokia? _____

5. Ania dagiti sao ni Pablo iti bersikulo 22b? “Masapul a lasatentayo dagiti adu a _____ iti iseserrektayo iti _____ ti Dios.”

6. Kas maiyannurot iti bersikulo 23 ania pay ti inaramid da Pablo ken Barnabas ken dagiti adalan kadagitoy a lugar? _____

7. Idi a nagsubli a nagawid dagiti adalan kadagiti pagtaenganda isu a _____ iti _____ ti Dios (bersikulo 26) a maipaay iti _____ a _____.
8. Ania ti inaramidda idi simmangpetda sadiay Antiokia (bersikulo 27)?
 - a. _____
 - b. _____ ken _____

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN KEN PANANGIPAKAT:

1. Kas intayo basaen ti maipapan iti umuna a panagmision da Pablo ken Barnabas awan maaramid tayo no di masiputantayo ti tured dagitoy a lallaki ti pammati. Ti mensahe idiy Antiokia (idiay Pisidia) ket “babaen ken Jesus ti pammakawan kadagiti basbasol ket maikasaba kadakayo.” Dagiti lallaki ket naguyugoy nga agtalinaed tapno dagiti tattao ket mangngeganda ti Sao ti Dios iti sumaruno a Sabado. Dagiti Judio ket napno ti imon, numan pay kasta, ket nagsasaoda iti nadangkes a maikaniwas iti isursuro ni Pablo. Nangrugi ti pannakaidadanes sadiay ket napapanaw dagiti adalan kadaydiay a paset.
 - a. Saludsod: Maysaka kadi a makaammo a babaen ken Jesus ti pammakawan kadagiti basbasol ket kukuam? Maysaka kadi kadagiti makaammo a ni Jesus ket palintegennaka ket inaramidnaka a nadalus iti sangaonan ti Dios? Dagiti kapanunotam: _____

 - b. Saludsod: No agsasaoka kadagiti sabali maipapan ken Jesus, agsao kadi dakes dagiti dadduma iti ibagbagam? Ania dagiti banbanag nga ibagbagada ken ar-aramidenda? _____

2. Saantayo a mabalin a labsan daytoy a kapitulo a saantayo nga kitaen ti napsikalan a pannakaidadanes ni Pablo. Nabatbato isuna, naguyguyod iti ruar ti suidad ket nabaybay-an a matmatay. Awan ti mabalinantayo no di ket ti masdaaw kadagiti Judio didiay Antiokia (idiay Pisidia) ken Iconio no ania ti naibagada a nangallukoy kadagiti tattao sadiay. Ania ngata ti gapuanan ti panagtignayda iti kasta la a kinapigsada a kumontra kadagiti maibilbilang a didiosenda? Saan a narigat a panunoten ti tured dagitoy a lallaki kas agsublida idiy Listra. Ania ngata ti kaipapanan ti kaaddada kadagiti kabarbaro a mamati nga agnanaed sadiay Listra? Ti saludsod ket kasapulan a saludsoden: Ti kadi pannakaidadanes agpaay kada Pablo ken Barnabas? Ania idi ti saludsod ni Jesus ken Saulo iti dalan nga agturong Damasco (Dagiti Aramid 9:4)?” Saulo, Saulo, apay nga _____?”

3. Saanda la a nagsubli idiy Listra no di ket nagsublida pay idiy Antiokia ken iti iglesia a nangibaon kadakuada a nagdalada met la iti agpada a nagnaanda idi, sarungkarang dagiti adalan, pakirden ken guyugoyen ida nga agtalinaedda a sipupudno iti pammati, ket dinutokanda dagiti panglakayen tunggal iglesia. Kasano ti namay-anda? Naggapuan ti turedda? Ania ti mamagtalinaed kadakuada a natibker iti pammati? Iti Dagiti Aramid 13:2 naadaltayo a nailasinda para iti daya a trabaho a nangayaban kadakuada ti Espiritu Santo nga aramidenda. Ania ti maadaltayo kadaytoy? Dagiti kapanunotam:

4. Saludsodem ti bagim: Mamatiak kadi nga inlasinnak ti Dios a nangaramid kaniak nga anakna iti buniag? Kasano nga aganninaw ti biag ti maysa a naisalumina para kadagiti panggep ti Dios a kinalinteg?

NAUN-UNEG A PANAGPANUNOT: Iti 2 Timoteo 3:10 insurat ni Pablo ken Timoteo ken nalagipna ti padasna iti daytoy umuna a biahe, nangnangruna iti mapan Antiokia (idiy Pisidia), Iconio, ken Listra. Impalagip ni Pablo ken Timoteo nga am-ammona la unay ni Pablo, uray pay iti nadekkeket. Isurat daytoy a bersikulo: _____

Ket intuloyna a kinuna, “Ket kadakuada amin _____ ti Apo.” Ti balikas para iti rinuk-atan ket *rhuomai* a kayatna a sawen inalawna nga agbalin a kukuana, alawen wenno agawen manipud iti peggad. Ket, saan aya a kasta ti umiso nga inaramid ti Apo? Ginuyugoy ni Pablo ni Timoteo ken uray kadaytoy tapno di tayo makellaat kadagiti pannakaidadanes ken panagtutuok. No di ket palagipannatayo a ti Apo inispalna isuna babaen iti panangruk-atna kenkuana manipud peggad isu a kasta met kadaytoy alawennatayo ti Dios manipud iti peggad tapno iyegnatayo Kenkuana.

KARARAG: Mabibig a ti amin a mayat nga agbiag a nadosan ken Cristo Jesus ket maidadanes (2 Timoteo 3:12), palubosan ti Apo a mangiyasideg ti bagina pay a nadekkeket kenka kas mapanmo itag-ay Kenkuana dagiti tarigagay ti pusom. _____

Paset 4

NAPATEG A PANURSURO: Ti Dagiti Aramid 15:1-35 adda kenkuana ti napateg a leksion para iti masakbayan ti Cristianidad. Numan pay kasla dimo maawatan ti panagsusupiat maipapan iti pannakakugit, ti panggeddeng nga

inaramid dagiti immuna nga iglesia ket impaduyakyakda a ti Cristianidad ket saan a sangay ti Kinajudio ngem ketdi baro a nailubongan a relihion. Nagnunumoan ti iglesia nga amin ket makugit a ti kaipapananna ket no ti maysa agbalin a pasurot ni Jesus kasapulan nga agbalin nga umuna a Judio gapu ta ti pannakakugit ket ritual a pagbalinan ti maysa a tao a Judio. Ti keddeng a saan a maikkan ti lapped dagiti tattao tapno agbalin a pasurot ni Jesus ket nakabasar iti kinuna ni Jesus iti Juan 14:6, “Siak ti Dalan ken ti Pudno ken ti Biag. Awan ti makapan iti Ama no di magna Kaniak.” Babaen laeng ken Jesus ket saan a babaen iti panagtulnog kadagiti linteg, uray pay ti linget ti pannakakugit, nga agbalintayo nga annak ti Dios.

PAKAUNA: Kalpasan ti napalabas a kanito kayat da Pablo ken Barnabas nga agsubli kadagiti iglesia a nabuangayen idi nagbiaheda nga umuna nga agmision. Adda ti narikut a di da panagkinnaawatan, numay pay kasta, no isurotda wenno saan ni Juan Markos a nagtalaw kadakuada sadiay Pamfilia. Ti bungana, nabingayda. Naibaga kadatayo a ni Barnabas isurotna ni Juan Markos a nagtulongda idia y Chipre. Ni Pablo isurotna ni Silas a nagbiahe paamianan a “mangpakpakired kadagiti iglesia (Dagiti Aramid 15:36-41).”

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 16:1-10.

PANAGSANAY:

1. Iti umuna a sumagmamano a bersikulo maadaltayo a nasarakan ni Pablo ni _____, agtutubo nga adalan iti _____. Sinursurotna da Pablo ken Silas kas nagbibiaheda tunggal iglesia.
2. Ania ti napasasamak kadagiti iglesia (bersikulo 5)?
3. Kas agbibiaheda ni Pablo ken dagiti kakadduana ket padpadasenda a bigbigen no sadino ti kayat a pangiturongan kadakuada ti Espiritu ni Jesus a sumaruno (dagiti bersikulo 6-7). Nagbiaheda a napan iti ili ti _____ (bersikulo 8).
4. Ania ti napasamak kas maiyannurot iti bersikulo 9? _____
5. Pimmanawda idia y Troas ket nagtulongda a napan _____ (bersikulo 10a). Ania ti pinanunot dagiti bunggoy (bersikulo 10b)? _____

PAGPAMPANUNOTAN: Napasnek ni Pablo a mangikasaba ken Jesus sadinoman a papananna. Numan pay kasta, saan amin a lugar a kayat ni Pablo a papanan ket kayat ti Espiritu Santo. Saantayo ammo no kasano ti pannakaisao ti Espiritu ken Pablo ken dagiti kakadduana no sadino ti papananda wenno saanda a papanan. Ti ammotayo laeng ket nalappedanda manipud, saan a napalubosan, a sumrek kadagita a lugar. No maamiris nga agbibiaheda umuna babaen iti saka, maamiris no kasno ti pannakadismaya dagitoy a misionario. Ket immay ti maysa a parmata manipud iti maysa a lalaki manipud Macedonia. Dagiti imbagana ket nalaka, “Umayka idia y

Macedonia, ket tulungannakami.” Nalabit inbingay ni Pablo ti parmata kadagiti dadduma ket nagsaganada a pimmanaw a naminpinsan. Ti kamaudiananna daytoy a lugar ti kayat ti Dios a pangidanunanda ti Ebanghelio.

PANANGIPAKAT: Numan pay di tayo mapadasan dagiti parmata, ngem ti panursuro para kadatayo ket napateg ken umiso para ita nga aldaw. Ni Pablo ket tao ti Dios iti trabaho. Kas maysa a nabuniagan ken agbibig ita babaen ti tulag ti Dios ni Pablo ket matuntunton a kukua ti Dios ket ti Dios aramidenna ti bagina a Dios ni Pablo. “Siakto ti Diosmo ket dakayonto dagiti tattao (Jeremias 32:28 ken 2 Corinto 6:16).” Daytoy met laeng ti ikaskasabana kenka ken siak. Naibaga kadatayo iti 1 Pedro 2:9, “Ngem dakayo ti _____ a kaputotan, ti naarian a _____, nasantoan a _____, ili a _____ ti Dios; tapno _____yo dagiti _____ daydiay _____ kadakayo manipud _____ inggana iti nakaskasdaaw a _____.” Kas ken Pablo, naayabantayo a mangipaduyakyak ti pannakaitan-okna tapno ti sipngget ket mapukaw ket ti Silaw agsilnag a nalawag nga agnanayon kadagiti puso ken biag dagiti tattao iti sadinoman.

Isu a, ti saludsod...no, kas ken Pablo, addaak iti trabaho, ania ti trabahok? Nangipanan kaniak ti Dios ita? Siasino dagiti tattao nga adda iti likmotko a maguyguyodko? Siasino dagiti tattao nga iyarigko a paset ti trabahok?

Ti trabaho ni Pablo ket sabali kenka ken kaniak. Tunggal maysa ket adda ti naited kenkuana a bukod a naisangsangayan a trabaho. Agbibigatayo iti pannakilangen kadagiti sabali a tattao nga iti bukodda a wagas ket agtaktakderda ken agpakpakaasida kadatayo, “Umayka idia Macedonia, ket tulungannakami.” Ket kas maysa nga adda iti trabaho, kas ken Pablo, mabalintayo nga iturpos iti panagkumatayo a ti Dios inayabannatayo a mangiyeg ti Ebanghelio, ti Naimbag a Damagna, kadakuada. Agtataeng kadatayo ket no mapantayo iti biagda iyegtago ni Jesus tapno trabahoenna ken aywananna ida.

PANGSUBOK A SALUDSOD: Kas maysa a lalaki wenno babai iti trabaho a kaddua ni Jesus, ania ti naisabsabali a maaramid iti wagas nga iyegko ti biagko iti asawak a lalaki wenno babai? Kadagiti annakko, kaanakak a babai, wenno kaanakak a lalaki? Kadagiti katrabahoak, amok, wenno trabahadores iti opisina? Dagiti padak nga agad-adal wenno mannursuro? Kadagiti kaarrubak, paglakoan, dagiti agup-opisina, trabahador ti pagbusonan, ken dagiti umay agited ti dawat? _____

MAIKATLO A LEKSION

ANIA TI MASAPUL NGA ARAMIDEK TAPNO MAISALAKANNAK?

DAGITI ARAMID 16-18 — TI MAIKA-DUA A BIAHE NGA AGMISION

PAKABUKLAN ITI LESSON 3

Pakabuklan	26
Pakauna	27
Leksion 3: Dagiti Aramid 16-19	
• Ni Pablo ken Lidia	28
• Ni Pablo ken ti Agbanbantay iti Pagbaludan	29
• Tattao a Mabigbigbig	31
• Agtultuloy ti Biahe	31
• Dagiti Pannakaidadanes ken Pammabasol	33
• Napatibker nga Iglesia ken Nagwaras	34

PAKAUNA

No kasano a kumarkaro ti pannakaidadanes kasta met a mas pay agwaras ti iglesia ken dumakdakkel.

Rinugian ni Pablo ken Silas ti maikaddua kadagiti tallo a biahe. Intultuloyda ti nagbiahe kadagiti barbaro a teritorio. Kadagiti daldalanda nagkaskasabada ken nagisursuroda kadagiti sinagoga ken dadduma pay a makaay-ayo a luglugar. Makibiaheka kadakuada ket ragsakem ti makidalliasat. Mangted ragsak kenka ti pananglukat ti Apo dagiti puso da Lidia, ti agbanbantay iti pagbalodan, ken ti agtuturay. Takkuatem dagiti wagas a ti biagmo, kas kadakuada, ket maakaram dagiti dadduma a maigapu iti Ebanghelio.

Ti Ebanghelio ket kankanayon nga adda pagbanaganna – dadduma ket awatenda ti mensahe ket ti dadduma di da panpansinen, kdadduma umsienda ket ti dadduma urayda la makiriri a maikontra iti Ebanghelio. Awan ti aniamanna no ania ti agsubli, sitatalinaed ni Pablo ken Silas ket inkasabada ti kinapudno ti Dios.

Isaganam ti bagim para iti saan a malisian a pannakaidadanes dagitoy a lallaki a pagrigatanda. Kasano ti panangibilang ni Pablo iti rigat? Kitaen no ania ti inaramidna idi a naibalud wenno idi adda iti pangukoman. Kasla awan ti panagbutenda iti pannakaidadanes ken rigat dagitoy a misionario sadinoman ti papanannda, no ania ti ibagada, wenno no ania ti rumbeng nga aramidenda maigapu ti Ebanghelio. Isu a makipagrigatka kadagitoy misionario ket agadalka kadakuada. Ket, dengngem ti panagkankantada iti naisabsabali a lugar. Damagem ti bagim, “Makapagkantaak ngata no addaak sadiay idi?”

LEKSION 3

Paset 1

PAKAUNA: Ti panagbiahe ni Pablo agtultuloy...

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 16:11-15

PANAGSANAY:

1. nagbiaheda nga immuna a napan idiay _____. Ti Macedonia, kas iti Galacia ken Capadocia, ket saan a maysa laeng nga sinsinan nga ili no di ket paset nga iramanna dagiti ili kas ti Filipos, Tesalonica, ken Berea. Ania ti naibaga kadatayo maipapan iti Filipos (bersikulo 12)?

Ti Filipos ket ili a nagsardengan ti trabaho dagiti kaaduanna a soldado ti Roma. Awan ti adu a Judio nga agnanaed sadiay. Kinaagpaysoanna, awan ti umanay a Judio tapno agpatakder ti sinagoga isu nga dagiti lugar ti kararag ti naaramid iti ruar ti suidad iti asideg ti karayan. Nakasanayan daytoy isu a da Pablo ken Silas ket napanda iti karayan a mangnamnama a makasarakda kadagiti mamati a naummong sadiay.
Tandaanan: Sangapulo a Judio a lallaki ti masapul tapno makapatakder ti sinagoga iti ili.

2. Siasino ti maysa kadagiti babai nga agdengdenggeg kada Pablo ken Silas (bersikulo 14)? _____
Ania ti maadaltayo maipapan kenkuana? _____

3. Inlukat ti Apo ti pusona tapno sumungbat iti mensahe. Kasano ti panagsungbat ni Lidia (bersikulo 15)?
 - a. _____
 - b. _____
4. Ania ti sungbat ni Pablo iti awisna? No kitkitaem dagitoy nabanbannog, mabisbisinan, ken kakaasi nga agbibiahe, apay baybayagenda pay laeng ngata ti awis? _____

ARAMIDEN: Basaen manin ti Dagiti Aramid 16:16-40.

PANAGSANAY:

1. Ania ti nasabat da Pablo ken Silas idi mapanda iti lugar a pagkararagan (dagiti bersikulo 16-17)? Ania ti naibaga kadatayo maipapan kenkuana? _____

2. Ania ti napasamak iti bersikulo 18? _____

- Tandaanan:* Ti pagsasao ti Griego iti “nagluksaw” ket *diaponeo* a ti kayatna a sawen ket mabannogan, mauma iti di agsardeng ti aniaman.
3. Ti espiritu a limmugan kenkuana ket pimmanaw (bersikulo 18b). Anian a pasamak dagiti nagsasaruno!
 a. Ania ti inaramid dagiti appona (bersikulo 19)? _____
 b. Ania ti imbagada kadagiti agtuturay? _____
 c. Ania ti sungbat dagiti tattao (bersikulo 22)? _____
 d. Ania ti imbilin dagiti agtuturay? _____
 e. Ania ti napasamak kada Pablo ken Silas? _____
 f. Ania ti naibilin nga aramiden ti agbanbantay ti pagbaludan (bersikulo 23)? _____
 g. Ania ti inaramid ti agbanbantay ti pagbaludan? _____
4. Dagiti appona, dagiti agtuturay, dagiti tattao, ken ti agbanbantay ti pagbaludan inaramidda amin ti pasetda iti panangatakarda kada Pablo ken Silas. Kamaudiananna dagiti banbanag ket mapaulimek. Maminsan manin, agrabaho ti Dios para kadagiti adipenna. Tumengngan ti rabii. Ania ti ar-aramiden da Pablo ken Silas (bersikulo 25)? _____

5. Ania ti ar-aramiden ti Dios iti bersikulo 26? _____
6. Ania ti tignay ti agbanbantay ti pagbaludan kadagiti amin a mapaspasamak (bersikulo 27)? _____

7. Ania ti impukkaw ni Pablo (bersikulo 28)? _____
8. Ita ania ti tignay ti agbanbantay ti pagbaludan? Ania ti dinawatna kada Pablo ken Silas (dagiti bersikulo 29-30)? _____

9. Ket insungbatda, “_____.”
10. Nagsao da Pablo ken Silas iti Sao ti Dios kadakuada amin. Ket ti simmaruno a napasamak (dagiti bersikulo 33-34a)?
 a. _____
 b. _____
11. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ti agbanbantay ti pagbaludan iti bersikulo 34b? _____

12. Ket, kasano a nagleppas ti pakasaritaan? Ania ti bilin dagiti agtuturay (bersikulo 35)? _____

13. Ania ti sungbat ni Pablo iti mensahe nga inyeg ti agbanbantay ti pagbaludan (bersikulo 37)? _____

14. Ania ti dinawat ni Pablo (bersikulo 37b)? _____

15. Ania ti sungbat iti dawat ni Pablo (dagiti bersikulo 38-39)? _____
- Ket _____ da.
 - Immayda ket _____ kadakuada
 - _____ ida
 - Dinawatda kadakuada nga _____.
16. Napanan da Pablo ken Silas (bersikulo 40)? _____
17. Ania ti inaramidda sadiay? _____
Ket pimmanawda.

Paset 2

PAGPAMPANUNOTAN:

- Dakkel ti nagsabalian ti balay ni Lidia ken ti rukib ti pagbaludan! Numan pay kasta agpadpada nga iti pagtaengan ken pagbaludan dagitoy a lallaki ket nagsao maipapan ken Jesus iti sao ken kankanta. Naibaga kadatayo nga iti pagbaludan nagkarkararagda ken nagkankantada kadagiti himno nga agpaay iti Dios. Nagdenggeg ni Lidia ken dagiti nakabalud. Inaramat da Pablo ken Silas dagiti kasasaadda kas gundaway a mangsaksi ken Jesus. Dagiti kapanunotam: _____

- Ania ti masapul a pampanunoten da Timoteo ken Silas kas masaksianda da Pablo ken Silas a naguyguyodda iti plaza? Sumarunoda kadi metten? Makitadanto pay kadi da Pablo ken Silas? A sibibiag? Dagiti Kapanunotam: _____

- Ania ti agtartaray iti panunot ni Silas kas at-atakaren ida ken Pablo dagiti tattao, nalabusan, nasapsaplit, napungngo, ket naipuruakda iti pagbaludan, iti paset ti kaunegan a longga ket naitali dagiti sakana iti kayo? Iti ammotayo, saanna pay a pulos a napadasan iti aniaman a kastoy idi. Anian a rigat! Anian a pannakaidadanes maigapu iti Ebanghelio! Lagipen dagiti sao ni Pablo kadagiti adalan sadiay Antiokia (Dagiti Aramid 14:22) ken dagiti saona ken Timoteo (2 Timoteo 3:12). Dagiti kapanunotam: _____

- Ni Lidia ken ti agbanbantay iti pagbaludan ket tattao a mabigbigbig. Naibaga kadatayo a ni Lidia ket nabuniagan ken dagiti miembro ti sangkabalayanna (Dagiti Aramid 16:15). Naibaga met kadatayo nga insigida a ti agbanbantay iti pagbaludan ken amin a kabbalayna ket nabuniagan (Dagiti Aramid 6:33). Iti bersikulo 34 ti agbanbantay ti pagbaludan ket napalaus ti rag-ona gapu ta namati isuna iti Dios – isu ken ti pamilyana. Dagitoy a tattao inakaranda dagiti biag dagiti dadduma iti agnanayon! Dagiti kapanunotam: _____

PANANGIPAKAT: Ikkam ti oras tapno panunotem ti bagim a kas maysa a lalaki wenno babai a mabigbigbig kadagiti sabali. Mapasurotmo dagiti dadduma kayatmo man wenno saan. Palpaliwendaka. Dagiti dadduma buybuyaendaka iti no kasano ti panagsungbatmo iti biag, no kasano panagtignaymo iti parikut, ket no kasanom nga ibiag ti biagmo kas maysa a makaam-ammo ken Jesus.

1. Siasino dagiti tattao iti likmotmo a maak-akaram? _____

2. Kas alaem ti gundaway a mang-akar ti biagmo iti biag ti sabali a tao, kasano ti panagbiagmo nga addaan panagtarigagay? _____

3. Adda annak dagiti kaadduan a tattao a kabaelanda nga akaran. Kasano ngata ti panang-akarmo iti biag ti ubing kas iyegmo kenkuana ti nadekkt a langenlangen ken Jesus? _____

KARARAG: Agyamanka iti Apo ti panangusarna kenka iti trabaho ket dawatem ti panangidalanna ken panangiturongna kas maysa a makabigbig ti pagrebbengan kadagiti masakopam. _____

Paset 3

PAKAUNA: Dagiti nabatbati pay a maikaddua a panagbiahe ni Pablo nga agmision iramanna dagiti lima pay a siudad: Tesalonica, Berea, Atenas, Corinto, ken Efeso. Dagitoy a nagan ket kasla saanmo nga ammo, numan pay kasta, lima kadagiti libro ti Baro a Tulag ket surat ni Pablo kadagiti iglesia kadagita a siudad. Kitaen iti Listaan ti Pahina ket kitaem dagitoy a libro.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Mapantayo kitaen bassit dagiti napasamak tunggal siudad.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 17:1-9 (idiay Tesalonica)

PANAGSANAY:

1. Ania ti inkasaba ni Pablo (dagiti bersikulo 2b-3)? _____

2. Ania ti banag ti kaskasabana (bersikulo 4)? _____

3. Ania ti napasamak a pannakaidadanes ken pannakaparparigat (dagiti bersikulo 5-7a)? _____

4. Ania ti pammabasol (dagiti bersikulo 6b, 7b)? _____

5. Ania ti sungbat dagiti tattao kadaytoy a pammabasol (dagiti bersikulo 8-9)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 17:10-15 (idiay Berea)

PANAGSANAY:

1. Ania ti maadaltayo kadagiti taga-Berea (bersikulo 11)? _____

2. Ania ti bunga ti kaskasaba ni Pablo (bersikulo 12)? _____

3. Ania ti napasamak a pannakaidadanes ken pannakaparparigat (dagiti bersikulo 13-15)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 17:16-34 (idiay Atenas)

PANAGSANAY:

1. Ania ti maadaltayo maipapan iti Atenas (bersikulo 16) ken dagiti taga-Atenas (bersikulo 21)? _____
 2. Ania ti inkasaba ni Pablo (bersikulo 18b)? _____

- Ania ti insuro ni Pablo maipapan iti saan nga am-ammo a Dios kadagiti bersikulo 24-31? _____

3. Ania ti tignay dagiti dadduma (bersikulo 32a)? _____
Ania ti tignay dagiti sabali (bersikulo 32b)? _____
ken (bersikulo 34)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 18:1-17 (idiay Corinto)

PANAGSANAY:

1. Naumsi ni Pablo sadiay Atenas ket napan sadiay Corinto. Siasino dagiti nasabetna, apay nga addada sadiay Corinto, ken ania ti maadaltayo kadakuada (dagiti bersikulo 1-4)? _____

2. Ania ti inkasaba ni Pablo (bersikulo 5)? _____
3. Ania ti napasamak a pannakaidadanes ken pannakaparparigat (bersikulo 6a)? _____
4. Ania ti impaduyakyak ni Pablo maipapan iti trabahona (bersikulo 6b)? _____

5. Ania ti nasarakan ni Pablo idi immallatiw ti napanan a balay (dagiti bersikulo 7-8)? _____

6. Agparang a nauman ni Pablo kadagiti amin a pannakaabuso nga inaw-awatna. Kasano ti panangbendision kenkuana ti Dios (dagiti bersikulo 9-11)? _____

7. Paliuwen no ania ti mapasamak ken Pablo idi a ni Galion ti Gobernador ti Acaya. Dagiti Judio nagtitiponda tapno atakarenda ni Pablo nga iyeg iti pangukoman a pabpabasolenda ti “panangallukoy kadagiti tattao nga agdaydayaw iti Dios iti wagas a maikaniwas iti linteg.” Inikkat ni Galion ti kaso ket binilinna ida nga isuda ti mangsimpa iti bukbukodda ket pinapanawna ida manipud iti pangukoman. Imbes nga atakarenda ni Pablo, ania ti inaramid dagiti Judio? _____

8. Iti 1 Corinto 1:1 mabalintayo a pagarupen a ni Sostenes ket kaddua ni Pablo a nagbibiahe ta ni Pablo rinugianna ti suratna iti, “Ni Pablo, naayaban nga _____ ken _____, gapu iti pagayatan ti Dios, kasta met ni _____ a kabsat.” Bersikulo 2: Isuratda iti _____ ti Dios idiay _____...”

Paset 4

PANURSURO: Maysa a pagtuladan ti rimmang-ay iti panagbibiahe ni Pablo. Kanayonna nga irugi iti mapan kadagiti sinagoga a nangisursuro, nakisupsuppiat, nagkaskasaba, ken nagilawlawag tapno paneknekan a ni Jesus Isu ti Cristo a nagtuok ken nagungar manipud ken patay. Tunggal kanito daytoy ket mamataud ti tignay. Sumagmamano a Judio ti namati; dadduma ket saan. Sumagmamano a Griego ti namati ket ti dadduma saan. Dadduma ket umapalda ket dadduma nagriribuk. Dadduma ket inawatda ti mensahe ket ti dadduma nakapungtotda ken pinigpigisda dagiti pagan-anayda. Dadduma ket inarakupda ti mensahe ket dadduma inyarigda ti mensahe a kabarbaro iti panagdenggeda. Iti laksid ti amin a tignay dagiti tattao kasapulan a laglagipentayo a ti mensahe ni Jesus kas nagungar ken sibibiag nga Apo ket mamataud ti tignay.

Daytoy a mensahe agtultuloy a mamataud ti tignay kadagitoy nga aldaw. Ti mensahe ket mabalin nga awaten wenna laksiden. Uray no dagiti taga Atenas ket kayatda pay ti makisao ken Pablo maipapan iti adal, pinanawan ni Pablo ti Atenas agsipud ta ammona nga us-usarenda ti tiempoda iti awan no di ket agsasaoda maipapan iti ken pagay-ayatda a dengdenggen dagiti barbaro a kapanunotan. Ti tignayda ket umsien dagiti lallaki ken ti mensaheda.

PANANGIPAKAT: Ti saludsod isu latta. Ania ti sungbatko iti mensahe? _____

PANURSURO:

1. No kitikitaentayo dagiti immawat ti mensahe mapaliiwtayo a kaadduan kadakuada ket nabuniagan kas kada Lidia, ti agbanbantay ti pagbaludan, ken ti agtuturay ti sinagoga a kaddua dagiti sangkabalayanda. Dadduma, kas kada Aquila ken Priscila, nagbalin a pasurot ken kaddua ni Pablo a nagdalliasat. Dadduma pay, kas ken Apolos, ket naadalanda ken nagbibiahe kadagiti dadduma a lugar a mangguyguyugoy kadagiti kakabsat ket timmultulong a nagisursuro kadagiti kabarbaro a mamati. Ti iglesia ken dimmakel ken nagwaras.
 - a. Dagiti Aramid 16:5 ibagana a dagiti _____ ita _____, ket ti _____ nga inaldaw.
 - b. Ken ti Dagiti Aramid 19:20 kunana, “_____ a sipipigsa unay ket _____ ti _____ ti Apo.”
 - c. Dagiti Aramid 19:17 kunanan a “_____ ti _____ ni Apo Jesus.”
2. Naibaga kadayo a ti iglesia, ket nalupoy a kas kadakuada, kasapulanda ti mapatibker ken maguyugoy babaen kada Pablo ken Silas, Barnabas, Timoteo ken dadduma pay. Iti Dagiti Aramid 18:23, kas pangarigan, mabasatayo ti maipapan ti panagrubuat ken panagbiahena manipud iti kada lugar kadagiti paset a mangpatibker kadagiti amin nga adalan. Dagiti Cristiano ket agsagsagrap ti napalalo a panagrigrigat ket kasapulanda ti pannakaital-o manipud kadagiti nangiyam-ammo kadakuada iti Apo.
3. Iti Dagiti Aramid 19:21 nagkeddeng a mapan idiay _____. Maipapan iti isu met la nga oras ti riribuk ken nagbettak maipapan ti Dalan (dagiti pasurot ni Jesus) sadiay Efeso. Ti mensahe ni Pablo iti maudi a biahena ket namataud ti parikut, ti agpanpanday ti pirak nga agnagan ti Demetio. Ti panggedanna ken dagiti dadduma iti isu met la a panggedan ket agngagabit gapu ta “Inallukoy ken indalanna dagiti adu a bilang dagiti tattao iti Efeso ken iti nganngani isu-amin a probinsia ti Asia (bersikulo 26a).” Ania ti naibagbaga ni Pablo (Dagiti Aramid 19:26b)? “_____.” Ti panggedanda ket agpeggad ket kasta met dagiti temple ti naindaklan a didiosen ket maibilang nga awan pategna ket mangruginto met a _____ ti _____ a _____ ti isu-amin nga Asia ken ti lubong (bersikulo 27b).

4. Amin ket mariribukan malaksid ken Pablo. Amin ket makagura ken Pablo. Makaung-unget dagiti tattao ken Pablo ket agik-ikkisda. “_____.”

Dagiti naummong ket mariribukan. Ti Dagiti Aramid 19:23b kunana, “Ket dagidi adadu saanda nga ammo no ania ti gapu ti naguurnonganda.” Ti kasta a saan nga agsusurot ti simmaruno. Iti dua nga oras nagmaymaysada a nangipukpukkaw iti bayat ti nganngani dua nga horas, “Dakkel ni Diana dagiti taga Efeso (bersikulo 24)!” kamaudiananna daydi Secretario ti ili pinagtalnana dagiti adu a tattao ket pinalagipanna ida ti saan a mailaksid a kinapudno a dagiti taga Efeso isu ti managaywan iti templo ni dackel a Diana. Ti kayatna nga sawen ket saan ida a tinakawan ni Pablo wenno nangrabrak ken Diana ket no ni Demetrio ket adda ti idarumna iti siasinoman kasapulan nga ipanna iti pangukoman. Ta ania ti pampanunoten ti Secretario (bersikulo 40)? _____

Napaawid dagiti tattao.

MAIKA-UPPAT A LEKSION

MAPANKA KADAGITI HENTIL

DAGITI ARAMID 20-23 – ITI PANNAKAUSIG

PAKABUKLAN TI LEKSION 4

Pakabuklan	36
Pakauna	37
Leksion 4: Dagiti Aramid 20-23	
• Ti Panagpakada idiy Efeso	38
• Ti Kababalin ni Pablo	39
• Ti Riribuk idiy Jerusalem	41
• Ti Pammaneknek ni Pablo maipapan iti Pannakabalbaliwna	42
• Ni Pablo: Maysa nga Umili ti Roma	43
• Mangrugi ti Pannakausig ni Pablo	44

PAKAUNA

Nagpakada ni Pablo kadagiti panglakayen ti Efeso ket nagdardaras nga agsubli idiaiy Jerusalem para iti Paskua. Sakbay a sangoenna dagiti mangsupiat kenkuana sadiay, mangala iti gundayay tapno kitaen a naimbag ti kababalin ni Pablo. Amirisen no kasano ti pannakaawatna ti pannakaidadanes ken pannakaparigat, ti aramid nga impaima ti Apo kenkuana, dagiti namnamaenna para iti paset ti bagi dagiti mamati, ken ti ayatna para kadagiti kakaduana.

Iti panagsublina idiaiy Jerusalem manipud ti panagdalliasatna a nangasaba inkeddeng ni Pablo nga agipadamag ken Santiago, ti kabsat ni Jesus, ken kadagiti panglakayen “dagiti banbanag nga inaramid ti Dios kadagiti Hentil babaen iti panangikasabana.” Paliuwen ti tignay dagiti nakangngeg.

Saan a mabayag, nagpeggad ti biagna gapu ta nangitugot isuna iti Griego idiaiy templo no maipapan iti linteg ti Judio matulawan ti lugar. Ania ti tignay ni Pablo a nakaigapuan ti riribok? Ania ti impabasol dagiti nangtiliw kenkuana? Ania ti nagbanaganna? Denggen a nalaing. Mangngeg mo kadi dagiti banbanag a mangipalagip ti pannakausig ken ipapatay ni Jesus?

LEKSION 4

Paset 1

PANAGSANAY:

1. Ania ti inaramid ni Pablo sakbay a mapan idiay Macedonia (Dagiti Aramid 20:1)? _____

2. Ti panagdalliasat ni Pablo ket napapaut ngem ti ninamnamana. Ania ti nakataktak iti panagdalliasatna kas kuna iti bersikulo 3? _____
3. Kamaudiananna maitipon manen isuna kadagiti kakaduana nga adaldalliasat idiay Troas (bersikulo 4-6). Ania ti pasamak a naisurat iti Dagiti Aramid 20:7-12? _____

4. Agdardaras ni Pablo a mapan idiay Jerusalem (bersikulo 13-16). Apay ta kasta unay ti panagdardarasna sigun iti bersikulo 16? _____
5. Siasino ti pinaayaban ni Pablo iti bersikulo 17? _____
Imbes nga agdalliasat dagiti panglakayen a mapan idiay Efeso napan da ketdi idiay Mileto. Ania ti imbaga ni Pablo kadagitoy a lallaki?
 - a. Bersikulo 18: _____
 - b. Bersikulo 19: _____
 - c. Bersikulo 20: _____
 - d. Bersikulo 21: _____
6. Dagitoy a banbanag ket narigat para ken Pablo. Ti _____ pilitenna ni Pablo a mapan idiay _____. Ania ti imballaag ti Epiritu kenkuana kabayatan ti panagdalliasatna iti tunggal ili (bersikulo 23)? _____
7. Kasano iti panangibilang ni Pablo ti bukodna a biag (bersikulo 24a)? _____
8. Ania ti kangrunaan a kayat nga aramiden ni Pablo (bersikulo 24b)? _____

9. Pulos a saanton a makita ni Pablo dagiti panglakayen ti Efeso. Ita binilinna ida a tumakderda a sititibker, palpasenda ti lumba, ken agtalinaedda iti dalanda. Ania ti imbaga ni Pablo kadagiti panglakayen?
 - a. Bersikulo 28a: _____
 - b. Bersikulo 28b: _____
 - c. Bersikulo 29-31: _____
10. Saan a nalaka ti pumanaw. Kalpasan nga intalekna ida iti Dios ken iti Parabor ti Saona (bersikulo 32) naipakaammo kadatayo iti bersikulo 36 a _____.

_____ amin a _____ ken _____
kenkuana.

11. Ania ti nakapaladingit a nakaro kadagiti panglakayen (bersikulo 38)? _____

12. Intulodda ni Pablo idia barko ket intuloyda a nagdalliasat. Simmangladda idia Tiro ket nagtalinaeda iti sumagmamano nga aldaw. Kinuyogda ida iti ruar ti ciudad ken idia igid ti baybay (Dagiti Aramid 21:5b-6) ket _____.
13. Napanda kadagiti agkakabangibang a lugar, nakidagusda kadagiti balbalay ket nakidagusda pay iti pagtaengan ni _____ (bersikulo 8). *Tandaan:* Daytoy ket isu met la a Felipe a mabasa iti Dagiti Aramid 8 a nangaramid kadagiti milagro idia Samaria ken nagserbi iti eunoko a taga Etiopia babaen iti panangibagana iti Naimbag a Damag maipapan ken Jesus.
14. Uray ti impadto ti profeta iti bersikulo 11, saan a naupay ni Pablo ket nagtuloy a nagdalliasat a mapan idia _____ (bersikulo 15). Iladawan ti panangpasangbay ti iglesia ken ni Pablo iti Dagiti Aramid 21:17: _____
15. Ania ti umana nga inaramid ni Pablo idi nakasangpetda (bersikulo 18-19)? _____

PAGPAMPANUNUTAN: Makitatayo ti kababalin ni Pablo babaen iti panagbiagna. Amirisen dagiti dua a banag manipud iti Dagiti Aramid 20...

1. Iti bersikulo 23 ammotayo a ni Pablo ket *saan a nagsiddaaw kadagiti pakarigatan*. Binallaagan ti Espiritu Santo isuna a _____
2. Iti bersikulo 24 makitatayo ti *gagarna* a _____ ti _____ a naawatna manipud ken Apo Jesus. Anai daydiay a trabaho? _____

3. Adda dagiti *namnamaen* ni Pablo kadagiti naiyasideg iti pammati ken kadagiti mangay-aywan kadagiti naespirituan a banag (kas pangarigan bersikulo 28). Isuda dagiti _____ kadagiti bagbagida ken ti arban, nga _____ ti Espiritu Santo, tapno aywanan ti _____ ti Dios a gintangna babaen ti bukodna a _____.
4. Makitatayo iti bersikulo 36-38 ti *ayat* ni Pablo para kadagiti kakaduana iti Ebanghelio. Nabasatayo no kasano ti karigatna a mangpanaw kadagitoy panglakayen ti Efeso ken no kasano ti panangisinana ti bagina kadakuada.

PANANGIPAKAT:

1. Amirisem ti bukodmo a kababalin. Kasano a mapapigsa ti kababalinmo? _____

2. No adda ti nagsaludsod nga iladawam no ania ti maibagam maipapan kadagiti pakarigatan, ania ti ibingaymo? _____

3. Ania ti pagdumaan nga aramidenna iti panagbiagmo no ibturam dagiti rigat a maigapu iti Ebanghelio?

Paset 2

PAKAUNA: Ti nabatbati ti *Ti Espiritu ti Dios, ti Pannakabalintayo* ket nakaturong iti pakasaritaan maipapan ti pannakatiliw ni Pablo, ti pannakausigna, ken ti panagdalliasatna a mapan idia Roma. Lagipentayo a ti biag ni Pablo ket narigat. Imbaga ti Apo ken Anannias nga agsagaba a napalalo ni Pablo para iti nagana (Dagiti Aramid 9:15-16). Ti panagdalliasat ni Pablo ket agtultuloy a lappedan dagiti Judio a mangsursurot kenkuana, parigatenda, ken riribokenda. Naidadanes ni Pablo, naub-ubor, napangpang-or, natiliw, ken naibalud. Saan nga adayo ti patay, no pay kasta intuloyna ti nangikasaba sadino man a papananna.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 21:27-36. Kas ti panangbasam kadagiti bersikulo siputam dagiti balikas a mangiladawan ti unget dagiti tattao. Ania ti pakaigapuan ti panagtignayda?

PANAGSANAY:

1. Sadino ti nagapuan dagitoy a Judio (bersikulo 27)? Kasanoda a naam-ammo ni Pablo? _____

2. _____ dagiti tattao ket _____ ni Pablo.
3. Ania ti impukpukkawda? Ania dagiti pammabasolda (bersikulo 28a)? mangisursuro isuna iti maikaniwas ti:
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____
4. Ania pay ti sabali a pammabasolda (bersikulo 28b)? _____

5. Iladawan ti pasamak kadagiti bersikulo 30-32: _____

6. Sadino ti nakapasamakan daytoy a riribuk? Suidad? _____ lugar? _____
7. Ania ti nangilisi ken Pablo iti ipapatay? _____

8. Ania ti inaramid ti komandante (bersikulo 33)? _____
9. Ket pinadasna nga ammoen no ania ti pundo maipapan ti napasamak. Ania ti naammoanna (bersikulo 34)?

10. Iladawan ti kinaranggas dagiti tattao (bersikulo 35): _____
11. Ania ti intultuloy nga impukkaw dagiti tattao (bersikulo 36)? _____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Saantayo a malisian nga mangpanunot no ania ti mapasasamak idia Jerusalem. Ania ti nakaigapuan daytoy naiduduma a kinaranggas? No ni Pablo ket agtultulnog iti Dios a mangikaskasaba ken Jesus iti Asia (Turkey ita nga aldaw) ken dagiti kabangibang a teretorio, siasino ti pudno a busbusurenda? Dagiti kapanunutam: _____
2. Nangngegtayon dagitoy a balikas iti bersikulo 36. Kitaen ti Lukas 23:18 ken Juan 19:15. Iladawan no ania ti napasamak kadagitoy a bersikulo. _____

PANANGIPAKAT A SALUDSOD: Apay a kasta la unay ti pammatim a nangguyugoy kenka a no adda burmusor wenno madangran kenka aramidem met ti amin a kas a kas inaramidda kenka? _____

Paset 3

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 21:37 – 22:21. Umuna, impalawag ni Pablo no siasino isuna. Ket intedna ti pammaneknekna. Kitaen no kasano a naipakita daytoy kadagitoy a bersikulo.

PANAGSANAY:

1. Kayat ni Pablo nga ibaga ti pammaneknekna. Ania ti imbaga ni Pablo iti bersikulo 37? _____
2. Napalubusan nga agsao ni Pablo kadagiti tattao (bersikulo 40). Ania ti pagsasao nga inaramatna? _____
_____. Daytoy ti pagsasao dagiti nakanggeg kenkuana.
Naipakaammo kadatayo nga idi nagsao isuna adda iti _____.

3. Panunoten ti imbingay ni Pablo:

- a. Umuna, impakaammona dagiti kapuonanna (bersikulo 3a): _____
- b. Ania ti inadalna (bersikulo 3b)? _____

- c. Ania ti napalabas a kababalinna (bersikulo 4-5)? _____

- d. Sumaruno, imbingayna ti pannakabalbaliwna a napadasanna iti dalan nga agturong _____
Saludsod ni Jesus: _____
Saludsod ni Pablo: _____
Sungbat ni Jesus: _____
Saludsod ni Pablo: _____
Sungbat ni Jesus: _____
- e. Iladawan ti pasamak idi adda ni Anannias kadagiti bersikulo 12-16: _____

- f. Ania ti imbaga ni Pablo a napasamak kenkuana idi nagsubli isuna idiay Jerusalem (bersikulo 17-20)?

Ania ti imbilin ti Apo (bersikulo 21)? _____

PAGPAMPANUNOTAN:

- 1. Impalawag ni Pablo ti maipapan ti pannakabalbaliwna. Nalabit nga awanen ti kastoy a pasamak a kas ken Pablo. Ni Apo Jesus a mismo ti nangayab kenkuana! Ti pannakabalbaliwna ket saan a maipapan kadagiti naraniag a silaw, iti panagbulsekna, daydi timek, ken dadduma pay. Ti pannakabalbaliwna ket maipanggep no ania ti napasamak iti puso ni Saulo. Naggapu isuna manipud iti tao a nangited kenkuana ti iyaannamung ti pannakapapatay ni Esteban ken ti panangsapsaplit, panangipabalod, ken panangidadanes kadagiti pasurot ti Dalan ket ita isu metten ti nasapsaplit, naibalod, ken naidadanes gapu ta ita pasurot metten isuna ti Dalan. Nabuniagan isuna. Naugasan dagiti basbasolna. Inawaganna ti Nagan ti Apo.
 - a. Ania ti pateg ti pammaneknekna a naibalikas iti Aramaic kadagiti nakangngeg kenkuana? _____

 - b. Adda kadi ti linaon ditoy pusok nga agsaksi iti pannakabalbaliwko? Ania dagiti maitedko a pammaneknek? _____

 - c. Ania ti pateg ti pammaneknekkko kadagiti makanggeg iti daytoy? _____

-
2. Ipakaammo ti Dagiti Aramid 22:21 ti imbaga ti Apo kenkuana, “ _____, ta _____
iti adayo para kadagiti _____.” Nagbiag ni Jesus kas maysa a naibaon! Isu ket tao
nga addaan mision, ti mision ti Dios, tapno danunen dagiti Hentil, dagiti napukaw. Kayat ti Dios ti addaan
ti dakkell a gagar ket ammona a ti nabalbaliwan a puso ni Pablo ket idalan ken usaren ti isu met laeng a
dakkell a tarigagay para iti misionna a mangdanun kadagiti Hentil. Dagiti kapanunutam: _____
-
-

PANANGIPAKAT:

1. Kasanoka kagagar? Kasanoka kapinget kadagiti banbanag iti Dios? Kasanoka kagaget iti mision iti Dios?
Makasarakka kadi ti dakkell a rag-o kas iti panagbiagmo nga imbaon ti Dios, a kas agbibbiag nga adda
misionna? Sidadaanka kadi nga agsagaba iti rigat ken pannakaidadanes para iti nagan ni Jesus?
-
-
2. Ania dagiti sumagmamano a kapanunotam maipapan iti bukodmo a pagayatan nga idalan ti Dios maipapan
kadagiti arapaapmo tapno usarennaka iti mision a mangdanun kadagiti napukaw? _____
-
-

Paset 4

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 22:22-29. Ti pakasaritaan ket addaan kadagiti sumagmamano a pakarigatan
para kadagiti agtuturay a Romano.

PANAGSANAY:

1. Kaibagbaga ni Pablo iti bersikulo 21 a kuna ti Apo nga ibaonna isuna iti adayo para kadagiti Hentil.
Tunggal maysa ket nagdengngeg a nasayaat iti daytoy a balikas. Ania ti sumaruno a napasamak kadagiti
bersikulo 22-24? _____
-
2. Pinungngoda ni Pablo tapno saplitanda. Ania ti saludsod ni Pablo (bersikulo 25)? _____
-

3. Ket nagtaray a napan ti kapitan iti komandante ket kunana, “_____.” Awan pay ti umili ti Roma a naipaayan ti dusa a panakkasaplit wenno pannakailansa iti krus. Masalaknibanda iti linteg ti Roma. Ita adda ti parikut. Ket ti komandante sinaludsodna ni Pablo tapno mapatalgedan ti naipulong. Maysa isuna nga umili ti Roma. Kinapudnona, kinuna ni Pablo, “maysa isuna nga umili babaen iti _____.”
4. Naipakaammo kadatayo a dagiti naibaon a mangsaludsod ken Pablo ket _____ (bersikulo 29). Ti komandante a mismo ket _____ Apay? _____

Paset 5

PAKAUNA: Ita mangruging ti pannakausig ni Pablo. Madlawmonto a ti pannakausig ni Pablo ket kasla met la ken Jesus. Awan ti inaramidna a dakes iti imatang ti Apo ngem iti imatang dagiti Judio dakkal ti basolna maipapan ti Linteg. Iti Dagiti Aramid 21:36 mabasatayo a dagiti tattao intuloyda a mangiyik-ikkis, “adaywam isuna!” Iti Dagiti Aramid 22:22 mabasatayo manen nga ipukpukkawda, “patayen dayta a tao! Saan a rumbeng nga agbiag isuna!” agkaunida daytoy ti, “ilansa iti krus! Ilansa iti krus!” Dagitoy sumagmamano a kapitulo ti Dagiti Aramid ibagbagana maipapan ti pannakausigna. Kayat dagiti Judio a matay isuna ken dagiti Romano saanda ammo no ania ti aramidenda kenkuana gapu ta umili isuna ken awan ti inaramidna a maikontra iti linteg ti Roma.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 22:30 – 23:11

PANAGSANAY:

1. Ti panagkuna ti komandante isu ti gundaway a makisuppiat iti rupan-rupa. Ania ti kayatna a maammoan (bersikulo 30)? _____
2. Ania ti impakaammo ni Pablo iti 23:1? _____
3. Ania ti imbilin ni Ananias (bersikulo 2)? _____
4. Ania ti imbagana ni Pablo ken Ananias idi naamoanna nga isu ti Kangatoan a Padi (bersikulo 3)? _____
5. Naipakaammo kadatayo nga ammo ni Pablo nga agpada nga adda dagiti Fariseo ken Saduceo iti taripnong. Ania ti sumaruno nga imbagana (bersikulo 6) a pakaigapuan ti panagsisinnuppiat ket nabingay ti taripnong (bersikulo 6b)? _____

6. Iladawan ti sumaruno a napasamak (bersikulo 9-10): _____

7. Maladingitanda kadi a napalalo gapu ta ti Apo ket nakisarita kenkuana wenno gapu ta imbaon ti Apo isuna kadagiti Hentil nga ibilangda a saan a napili a tattao ti Dios? Ania ti kapanunotam ken apay?

8. Nagbuteng manen ti komandante iti biag ni Pablo ket impanawna isuna iti taripnong ti Sanhedrin. Ania ti sumaruno a napasamak iti dayta a rabii (bersikulo 11)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 23:12-22.

PANAGSANAY:

1. Ania ti sikat ken siasino dagiti nagpanggep (bersikulo 12-150)? _____

2. Siasino ti nakangngeg kadaytoy a panggep? (bersikulo 16)? _____
3. Ania ti inaramidna iti daytoy a pannakaammona (bersikulo 17-21)? _____

4. Ania ti imbilin ti komandante iti kaanakan ni Pablo (bersikulo 22)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 23:23-25

PANAGSANAY:

1. Ania ti sumaruno nga imbilin ti komandante (bersikulo 23-24)? _____

2. Idiay Cesarea ti kampo ti Agtuturay a Roma para iti Samaria ken Judea. Ni Felix ti Gobrenador a mangibagi ti Roma. Insagana ti komandante amin a soldado, nagkabalio, ken nakagayang para iti natalna a panagdalliasat ni Pablo a mausig iti imatang ni Felix.
3. Dagupem no ania ti insurat ni Claudio Lisias iti Gobernador (bersikulo 27-30). _____

4. Inaramid dagiti sodalo ti nakaibaonanda ket naitulod ni Pablo babaen iti armada ken ni Felix. Ania ti kayat nga aramiden ni Felix idi nabasana ti surat (bersikulo 35)? _____

LEKSION 5

KET DUMNGEGDANTO

DAGITI ARAMID 24-28 – ROMA

PAKABUKLAN ITI LEKSION 5

Pakabuklan	46
Pakauna	47
Leksion 5: Dagiti Aramid 24—28	
• Ni Pablo iti Sangoanan ni Felix	48
• Da Pablo ken Festus	49
• Ti Panangikalintegang ni Pablo	50
• Agsagana nga Aglayag Idiy Italia	52
• Ti Bagyo iti Baybay	53
• Nakadanon Idiy Roma	57
• Maipakaammo Koma	58

PAKAUNA

Ti panagdalliasat ni Pablo a mapan idiy Roma ket nabayag ken narigat unay. Inibturanna iti pannakausig iti sangoanan da Felix ken Festus ken kalpasanna ken Ari Agripa. Bayat ti panagadalmo maampapan iti panagdalliasat babaen iti baybay ken iti isasangpetna idiy Roma. Inturong ni Jesus iti rupana iti Jerusalem ket inibturanna ti krus. Inturong ni Pablo ti rupana idiy Roma ken pulos a saan a nagbuteng.

Paliwen ti nainget a wagasna iti sangoanan dagiti gobernador ken ari. Rinugianna ken nagsao nga addaan iti nalawag a panggep iti pannangipakaammona no ania ti inaramid ti Dios iti biagna. Napan iti pangukoman a mamati a naikkan manen iti sabali pay a gundaway nga agbalin a “Saksik” ket nagsao nga addaan iti natibker a talged a kas tao nga awanan basol.

Ammoen no ania ti ibagbaga tunggal maysa a gobernador ken ti ari a maipapan ken Pablo. Agtalinaed a natibker iti baet ti nadawel ken napeggad a panagdalliasat nga agturong idiy Roma. Rambakam ti naitantan nga isasangbay idiy Roma ken agsimpaka bayat iti panagdengngemmo ken Pablo a mangiwarwaragawag ti pagarian ti Dios bayat iti panangisursurona iti maipapan ken Apo Jesu-Cristo “a napnoan tured ken awan iti makalapped.”

LEKSION 5

Paset 1

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 24.

PANAGSANAY:

1. Aniaya dagiti pammabasol a naaramid a maibusor ken Pablo iti sangoanan ni Felix babaen ken Ananias, ti panglakayen ken babaen ti abogado a ni Tertulo (bersikulo 5-8)?
 - a. Bersikulo 5_a _____
 - b. Bersikulo 5_b _____
 - c. Bersikulo 6 _____

Ken imbaga met dagiti Judio a dagitoy a pammabasol ket pudno (bersikulo 9).

2. Iti pakadagupan dagitoy ania ti imbaga ni Pablo iti bukodna a panangikalintegan (dagiti bersikulo 10-21):
 - a. Bersikulo 14_a _____
 - b. Bersikulo 14_b _____
 - c. Bersikulo 15 _____
3. Mainayon pay, imbaga ni Pablo a saan a pudno dagiti ibagbaga dagiti mangpabpabasol kenkuana (bersikulo 18): Awan ti naikuyog kaniak a tattao ken saanak met a nairamraman iti aniaman a riribuk ken pananggulo.
4. Iti bersikulo 21 ania ti imbaga ni Pablo a maysa a gapu no apay a maus-usig isuna? _____

5. Pinasardeng ni Felix ti taripnong. Ania ti adda nga inkeddengna (dagiti bersikulo 22-23)? _____
_____ Makapagagar a tandaanan a ni Felix ket “adu ti ammona maipapan iti Dalan.”
6. Maysa a makapagagar a langenlangen iti nabukel iti nagbaetan da Felix ken ni Pablo. Naibaon ni Felix para ken Pablo. Maipapan iti ania ti ibagbaga ni Pablo (dagiti bersikulo 24-25)?

_____ Ni Felix, iti sabali a bangir, ket mangnamnama iti sabali a banag, ania ngata daytoy (bersikulo 26)

7. Napalabas iti dua a tawen. Siasino iti nangsukat ken Felix a kas Gobernador iti probinsiya (bersikulo 27)

Ania ngata ti saan a nalpas a trabaho ni Felix a nabati ken Festo?

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 25.

PANAGSANAY:

1. Saan unay a nabayag kalpasan ti isasangpetna idiy Caesaria pimmanaw ni Festus a mapan idiy

Ania ti napasamak sadiay (bersikulo 2)? _____

2. Ania ti kayat dagiti papangulo dagiti Judio (bersikulo 3_a)? _____

3. Ania ngata ti panggepda (bersikulo 3_b)? _____

4. Ania ti imbaga kadakuada ni Festus (dagiti bersikulo 4-5)? _____
- _____

5. Naguurnong ti pangukoman. Naipan ni Pablo iti sangoananda. Ania ti maamontayo kadakuada iti bersikulo 7? _____
- _____

6. Ania ti imbaga ni Pablo iti panangikalinteganna (bersikulo 8)? _____

7. Ania ti mapaliiwyo maipapan ken Festo iti bersikulo 9? Ania ti sinaludsodna ken Pablo?
- _____
- _____

8. Ania ti panagsinnungbat a napasamak kadagiti bersikulo 10-11? _____
- _____

9. Kumamang ni Pablo ken Cesar. Kinasarita ni Festo dagiti konsehona ken impakaammona,
“ _____
_____ ”

PAGPAMPANUNOTAN: Mapaliiwtayo ti balikas a “mangiyawat kaniak” iti bersikulo 11. Maminsan pay ipalagip kadayo dagita a balikas iti pannakausig ni Jesus. Naiyawat Isuna ken Ananias, kalpasanna ken Caefas, ken ni Pilato, kalpasanna ken Herodes, sa naisubli ken Pilato. Kamaudiananna, naiyawat isuna tapno mailansa (Juan 19:16). Awan ti siasinoman a makaammo no ania ti aramidenda ken Jesus ken, kangrunaanna, awan ti siasinoman a makaammo no ania ti aramidenda ken Pablo. Uray met datayo ket naikkan iti agpada met laeng a gundaway iti bibiagtayo. Ania ti rumbeng nga aramidek ken Jesus? Awatek kadi Isuna wenno iyawatko Isuna iti sabali ket mapalusposak ti langenlangen Kenkuana a mangididiaya iti biag ken pannakaisalakan iti daytoy a lubong ken iti sumaruno? Dagiti kapanpanunotam: _____

Paset 2

PANURSURO: Mabalin a kunaentayo nga adda bassit suron ni Festo ta binaybay-an ni Felix daytoy a trabaho a saan a nalpas tapno isu ti mangkeddeng. Ania ti rumbeng aramidenna ken Pablo. Kayat dagiti Judio a madusa isuna ngem impapilit ni Festo a ti linteg ti Roma ket ibilbilinna a ti akusado ket kasangona dagiti nangakusar ken tapno maaddaan iti gundaway ti naakusaran a mangikalintegan ti bagina iti adda a naipabasol kenkuana. Imbes a maipatulod idiaiy Jerusalem, kimmamang ni Pablo ken Cesar. Impalawag ni Festo ti parikutna ken Ari Agripa isu a bumisbisita idiaiy Cesarea a kaduana ni Bernice. Intultuloy nga impalawag ni Festo a ti riri iti nagbaetan dagiti papangulo dagiti Judio ken Pablo ket banbanag a mainaig iti pammati wenno relihionda. Nakakadkadlaw nga awan a pulos iti am-ammo ni Festo iti maipapan iti “maysa a natay nga agnagan Jesus isu nga ibagbaga ni Pablo a nagungar.” Ania ti aramidenna? Iti Dagiti Aramid 25:22 imbaga ni Agripa ken Festo, “_____.”

PANAGSANAY:

1. Ania ngata iti adda a karirikna dagiti tattao a naitallaong iti siled ti pangukoman idi a simrek ni Pablo (bersikulo 23)? _____

2. Nagsao ni Festo. Ania ti kangrunaan a panggep daytoy a tariptonong (kadagiti bersikulo 24-27)? _____

3. Naikkan ni Pablo iti gundaway a mangiparang ti panangikalinteganna iti bagina iti pammabasol. Ania ti pakadagupan iti panglukat a saritana (Dagiti Aramid 26:4—8)? _____

4. Apay a pasien ni Pablo a maus-usig isuna (bersikulo 8)? _____

5. Ania kadi ti napalabas ni Pablo (dagiti bersikulo 9—11)? _____

6. Kadagiti bersikulo 12-18 inbingay ni Pablo ti pammaneknek iti pannakabalbaliwna. Sumagmano kadagitoy a bersikulo ket naulit no ania ti addan nga inbingay ni Pablo idi kadagiti tattao idiaiy Jerusalem (Dagiti Aramid 22). Kitaen a nalaing dagiti bersikulo 15-18. Tandaanan no ania ti imbaga ni Jesus ken Pablo:
 - a. Bersikulo 16: _____ kenka para iti daytoy _____, tapno _____ a kas _____ ken _____.
 - b. Bersikulo 17: isalakankanto manipud kadagiti _____ ken manipud kadagiti _____ nga isuda
 - c. Bersikulo 17^b-18: ti _____ kenka tapno _____ dagiti _____ tapno _____ manipud _____ iti

_____ nga agturong iti _____, ken manipud iti pannakabalin ti _____ nga agturong iti _____, tapno awatenda koma ti _____ ti _____ ken iti maysa a _____ nga ayan dagiti _____ babaen iti _____.

7. Ania ti imbaga ni Pablo a mensahe a rumbeng nga iwaragawagna (bersikulo 20_b)?
 - a. A rumbeng nga _____ ken
 - b. _____ iti Dios
 - c. Nga agaramidda kadagiti _____ a maiyannurot iti _____.
8. Ania ti imbaga ni Pablo maipapan iti pammaneknekna (dagiti bersikulo 22-23)? _____
9. Linappedan ni Festo iti panangikalintegang ni Pablo babaen iti panangibugkawna iti: “_____”
10. Kuna ni Pablo ken Festo a saan isuna nga agmauyong ngem ketdi pudno ken nainkalintegang ti ibagbagana. Ania ti inturongna ken Agripa (bersikulo 26)? _____
11. Ania ti saludsod a dinamagna ken Agripa (bersikulo 27)? _____
12. Ania met ti insungbat ni Agripa (bersikulo 28)? _____
13. Ania met ti sungbat ni Pablo? _____
14. Kalpasanna ni Festo, Ari Agripa, Bernice, ken dagiti dadduma a nakikatugaw kadakuada ket rimuarda iti siled. Ania ti nagsasaritaan iti tunggal maysa kadakuada (bersikulo 31)? _____
15. Ania ti mangmangegtayo nga ibagbaga ni Agripa ken Festo? _____

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN: Ipaayam iti sumagmamano a kanito a kitaen ti ibagbaga ni Pablo, ti mapabpabasol, magmagna a napan iti siled nga ayan dagiti tattao nga ayan ti gobernador ken ti ari nga agtugugaw a kaduada dagiti nangangato nga opisial ken dagiti papangulo a tattao iti siudad (Dagiti Aramid 25:23). No sika ni Pablo, ania ngata iti mariknam? Ania ngata ti mabalin nga agtaray iti ulom maipapan ita? Makariknam kadi iti panagbuteng? Madanagan? Mariribukan? Ania iti panagkunam a marikrikna ita ni Pablo? Kitaen iti Dagiti Aramid 26:2. Kasano

iti panangkita ni Pablo kadagiti tattao? Makarikhaka kadi iti kinakapsut wenna kinapigsa ken Pablo bayat iti panangisimpana iti bagina ket rugiannan iti panangikalinteganna? Nagpintasen a gundaway nga adda ken Pablo iti panagsaksina iti namnama nga adda kenkuana! Maipakpakita ni Pablo a kas siwayayawaya a tao, siwayayawaya manipud iti panangkundenar iti aniaman a dakes nga aramid, siwayayawaya isuna a mangisarita ti pakasaritaanna maipapan iti nangayaban ti Dios kenkuana nga aramidenna. Isuna ti tao a naibaon iti misionna, iti mision ti Dios, tapno lukatanna dagiti mata dagiti tattao ken pagbaw-ingenna ida manipud iti kinasipngget nga agturong iti lawag, manipud iti pannakabalin ni Satanas ket agturong iti Dios, tapno mabalinda nga awaten ti pammakawan ti basol ken ti lugar nga ayan dagiti napagsanto babaen iti pammati ken Jesus!

SALUDSOD A PANANGIPAKAT: Aniada dagiti sumagmamano a kasasaad nga adda kaniak a mangted kaniak iti gundaway a mangiwaragawag ti namnama nga adda kaniak? _____

KARARAG: O Jesus, kas iti panangibaonmo ken Pablo, kasta met nga ibaonak kadagiti saan pay a makaam- ammo Kenka. Ibaonak nga addaan iti panggep kadakuada. Ibaonak a manglukat kadagiti matada ket agbaw- ingda manipud iti kinasipngget nga agturong iti lawag. Ibaonak a mangbaw-ing kadakuada manipud iti pannakabalin ni Satanas ket agturongda iti Dios tapno mabalinda nga awaten ti pammakawan ti basol ken iti lugar ng ayan dagiti amin a napagsanto babaen iti pammati Kenka. Papiagsaenak iti daytoy nga aramid. Ikkannak iti tured ken kinalatak nga agsao kas maysa nga agbibig ken agsaksi iti namnama nga adda kaniak.

Paset 4

PAKAUNA: Kamaudiananna nabukel met laeng ti panggeddeng nga aglayag a mapan idia Italia (Dagiti Aramid 27:1). Ni Pablo ken dagiti sabsabali pay a balud ket naitalekda iti panangaywan ni Julio, maysa a kapitan ti Buyot ti Emperador. Saantayo nga ammo no siasinoda dagiti naglayag a kakuyog ni Pablo ngem ammotayo kakuyogna ni Aristarco ken mabalinda met a kaunaentayo a kaduada ni Lukas, ti nagsurat ti Libro ti Dagiti Aramid, gapu ta ti sandi- nagan ti “dakami” ket naus-usar. Naglugankami iti barko. Naglayagkami iti baybay. Malagipyo pay, ni Aristarco ket kakuyog ni Pablo manipud Macedonia, ti maysa a tiniliw dagiti tattao bayat iti riribok idia Efeso (Dagiti Aramid 19:29).

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 27:1-12

PANAGSANAY:

- 1. Ania ti naibaga kadatayo maipapan iti langenlangen iti nagbaetan da Julio ken Pablo iti bersikulo 3?

Dandani makuna a kasla nawayawayaan ni Pablo a mapan mangbisita kadagiti gagayyemna ken manamna nga agsubli met laeng iti barko sakbay nga aglayag manen iti baybay. Kasla saan a nakagalut isuna iti kadena ken adda iti babaen iti naridam a mata dagiti agbanbantay.

- 2. Ania ti insigida a madlawmo bayat iti panangbasam kadagiti bersikulo 4-12? Ania ti adda a kasasaad iti baybay?

- a. Bersikulo 4: _____
- b. Bersikulo 7: _____
- c. Bersikulo 7: _____
- d. Bersikulo 7: _____
- e. Bersikulo 8: _____
- f. Bersikulo 9: _____

- 3. Nangrugin iti panagdalliasatda ngem ammotayo nga adu nga oras iti napukaw ken ti kasayaatan a tiempo a panaglayag ket napalabasen. Itan ket tartaraudin iti Setiembre, ti un-una ti Oktobre ket napeggad iti panaglayag (bersikulo 9). Ania ngata ti pammallaag ni Pablo iti bersikulo 10? _____

- 4. Saan a dinenggeg ti kapitan ti pammallaag ni Pablo, ti piloto wenno ti akinkukua ti barko. Ania ti panggeddeng ti kaadoan (bersikulo 12)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 27:13-26.

PANAGSANAY:

- 1. Iti angin nga umabot iti kas iti kapigsa ti allawig nasalapon ti bagyo ti barko. Ita kasapulan a mapagtalinaed a sibubukel ti barko a baybayoen ti angin. Nangrugida a nagitapoak kadagiti dadduma a karga ti _____ (bersikulo 18). Ibagbaga pay kadatayo iti bersikulo 19 nga intapoakda pay ti _____.
- 2. Saan laeng a ti angin ken dalluyon ti bagyo ti pagbutengan dagiti aglaylayag a dida ammon ti aramidenda ngem naibaga kadatayo a kabayatan ti panangsaplit ti bagyo naawananda pay iti katulonganda a mangkita iti pagturonan awan ti init ken uray pay dagiti bituen. Ania ngata iti mapasasamak iti panunot dagiti adda iti barko (bersikulo 20_b)? _____

-
-
3. Kalpasanna adtoy ti balikas ni Pablo nga “imbagakon kadakayo.” Ania ti imbagana kadakuada (bersikulo 21)? _____

 4. Pinatpatibker met ti Pablo dagiti aglaylayag (bersikulo 22): _____

 5. Ania ngata iti mensahe ti anghel (kadagiti bersikulo 23-24)? _____

 6. Ita, ania ngata iti naimbag a damag iti bersikulo 25? _____

 7. Ania ngata ti dakes a damag iti bersikulo 26? _____

PAGPAMPANUNOTAN: Saan kadi a makapagagar a ti pangngeddeng ti kaadoan ket saan nga isu ti kasayaatan a pangngeddeng? Naipakaammo kadatayo iti bersikulo 12 a nangeddeng ti kaadoan. Iti laksid dagiti peggad, iti laksid ti ballaag, nangeddeng ti kaaddoan tapno saanda nga denggen ti patigmaan. Gapu iti saan a nasayaat a pangngeddeng naipan iti saan a nasayaat a kasasaad da Pablo ken dagiti naikuyog kadakua a naglayag. Ti mabagbagyo a barko ket adda nga igawgawid dagiti tali. Mabisinanen dagiti aglaylayag. Dagiti karga ken ramit ti barko ket addan a naitapoakdan kalpasanna kunana iti bersikulo 20: “Insukomi aminen ti namnama a maisalakan.” Napukaw ti namnama. Ti maudi a banag a kayat a denggen ti maysa a tao iti kasta a kanito ket ti maysa nga agkuna, “Imbakakon kadakayo.” Ngem, dayta ti apag-isu a kinuna ni Pablo. Ngem saan a dayta laeng ti imbagana. Impatalged ti Dios ken Pablo a maipan isuna idiay Roma. Ken kasta pay a sipaparabur nga inted ti Dios ken Pablo dagiti bibiag dagiti amin a naikuyog kenkuana a naglayag. Kadagitoy a balikas ti pammatibker, nagbibbiag ni Pablo a sipapati a no ania ti inkari ti Dios aramidenna ken pudno nga aramidenna.

PANANGIPAKAT:

1. Kaano a nariknam a mabagbagyo ti biagmo iti maysa a bagyo a namagbalin a narigat nga agtalinaedka iti turongmo? _____
2. Ania met iti kapadasam idi simmurotka iti pangngeddeng ti kaaddoan? Kas maysa nga ubing? Kas maysa nga umili? Kas maysa a pangulo/pasurot? _____

3. Ti kadi pangngeddeng ti kaaddoan iti makaigapu nga ipaigidmo ti pammatim, dagiti tinakderam a kinapudno, ti naimbag a panagipatom? No kasta, kasano? _____

Paset 5

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 27:27—44

PANAGSANAY:

1. Sangapulo ket uppat a rabii a maiyallo-allon ti barko iti baybay. Narikna dagiti aglaylayag nga umas-asidegda iti takdang. Iti butengda ta amangan no maisadsad iti bato ti barko, pinanggepda ti tumapoak manipud iti barko ket agusarda iti babassit a bilog. Ania ti imbaga ni Pablo iti kapitan ken dagiti soldado (bersikulo 31)? _____ Isu nga, ti maudi a mapukaw iti baybay ket dagiti babassit a bilog.
2. Ita pinatpatibker ida ni Pablo _____ (bersikulo 33). Nagbiagan ni Pablo ti pammatina nga makalasadta amin ngem kasapulanda iti mangan a mamagtalinaed iti pigsada a makalasad. Imbagana kadakuada a manganda ket kalpasanna nangala iti tinapay, nagyaman, pinispisina, ket rinugianna iti nangan. Kasla naglaka laeng! Gapu ti inaramidna napatred met dagiti kakaduada a nakalugan nga aramiden met ti kastoy. Manoda amin a nakalugan?

3. Idi nalpasda a nangan ania ti inaramidda (bersikulo 38)? _____
4. Ania iti napasamak idi aglawag (dagiti bersikulo 39-44)? _____

5. Simmayad ti barko iti lansad kas adda a kinuna ni Pablo. Ania ti kayat nga aramiden dagiti soldado (bersikulo 42)? _____
6. Ania ti panggeddeng ti kapitan (bersikulo 43)? _____
Sumagmamano a lallaki iti timappoak ket dagiti dadduma nagalada met kadagiti tabla wenno sabsabali pay a paset ti barko. Iti kastoy a pamuspusan a _____
_____ (bersikulo 44_b).

PAGPAMPANUNOTAN: Insakan ti barko dagiti nakalugan (bersikulo 31). Nawarawara ti barko babaen iti panangduprak iti dadakkel a dalluyon (bersikulo 41). Dagiti paset ti barko ti nagbalin a pataw dagiti saanna nga ammo iti aglangoy (bersikulo 44). Ti barko iti nangtengngel kadagiti umili dagiti aglaylayag, dagiti balud, dagiti soldado, ken kapitan. Adda iti 276 a naglayag. Amin a 276 ket naisalakan. Narigat ti kasasaad a nakaisagmakan dagitoy a tattao. Amin nga adda iti aglawlawda ket mangdupduprak iti barko. Ti dadakkel a dalluyon a mangbayo iti barko. Ti namuntoon a darat iti lansad a pakaigapoan iti pannakaisadsad ti barko. Ngem kinuna ni Pablo a “Malaksid no dagitoy a lallaki ket _____ iti _____ saankanto a _____ (bersikulo 31).” Inlasat dagitoy a aglaylayag ti barko iti tengnga ti bagyo. Ti

barko ti naaramat tapno maisalakan ti 276 a lallaki. Ti Dios ti nangisagana iti barko kabayatan ti bagyo ken nangsalmetmet iti ilalasnata iti bagyo. Numan pay narakrak ken narangrangkay ti barko, uray pay dagiti pasetna ket naaramat ti tunggal maysa tapno makasangladda a natalinaay. Ti pammati ket isu ti barko para kadatayo bayat a sarsarangtentayo dagiti bagyo ti biag. Insurat ni San Pablo ken Timoteo a patpatibkerenna isuna a makidangadang iti napintas a pannakidangadang, nga agtalinaed iti pammati ken ti naimbag a nakem. Kalpasanna intultuloyna nga inaramatna a pangiladawan ti barko a narba. Imbagana ken Timoteo, “Iti _____ ti dadduma daytoy ti nakaigapuan iti _____ ti pammatida (1 Timoteo 1:19) ken iti 1 Timoteo 6:21 saosaoenna iti maipapan kadagiti tattao a _____ manipud iti _____.”

PANANGIPAKAT:

1. Siasinoda dagiti tattao a mangpatpatibker kenka a makidangadang iti napintas a pannakidangadang iti pammati? _____
2. Siasinoda met dagiti patpatibkerem a makidangadang iti napintas a pannakidangadang iti pammati? _____
3. No inton ti biag ket rumigat a rumigat ti pammati ti tumulong kadatayo a mangibtor iti amin a pakarigatan. Kitaem dagiti tattao a ti pammatida ket papigsaenda ti pammatim kabayatan dagiti kastoy a tiempo.
4. Kitaem dagiti gundaway a makatulangka kadagiti dadduma ti pammati nga adda kenka iti Maysa a nakidangadang iti napintas a pannakidangadang iti pammati, uray pay ni Apotayo a Jesu-Cristo.

ARAMIDEN: Basaen ti Dagiti Aramid 28.

PANAGSANAY:

1. Ti nagan ti isla ket _____ (bersikulo 1). Tunggal maysa ket nakasanglad a natalinaay iti igid ti baybay.
2. Ania iti naibaga kadatayo maipapan kadagiti tag-isla (bersikulo 2)? _____
3. Ania iti pagteng a napasamak ken Pablo dagiti bersikulo 3-6? _____
4. Siasino kadi ni Publio (bersikulo 7) ken ania ti adda nga inaramidna? _____
5. Ania ti adda nga inaramid ni Pablo bayat ti kaaddana idia Malta (dagiti bersikulo 8-9)? _____

6. Kalpasan ti tallo a bulan aglayagda manen iti baybay. Ania ti naipakaammo kadatayo maipapan iti barko (bersikulo 11)? _____

7. Nagdalliasatda manipud Siracusa a nagtulong idiy Regio a nagtulong idiy Puteoli ken kamaudiananna simmangpetda idiy _____
8. Ania ti nangpatibker ken Pablo kalpasan ti atiddog ken napeggad a panagdalliasatna (bersikulo 15)? _____
9. Ania ti kasasaad iti panagbiag ni Pablo idiy Roma? _____

Paset 6

PANURSURO: Kamaudiananna nakadanon met laengen ni Pablo idiy Roma. Awan pay idi iti napartak a demakina a motor wenno kabaroanan a pagluganan iti baybay a mangiyakar kenkuana ken dagiti dadduma pay a balud. Adda isuna iti kaasi kadagiti tattao a pakaigapoan ti pannakakawarna. Ti biagna idiy Roma ket isu ti nangted kenkuana iti gundaway a mangisuro. Ti immuno a grupo nga inummongna ket dagiti papangulo dagiti Judio. Inrugina babaen iti panangibagana ti pakasaritaanna.

Ania ti imbagbagana kadakuada?

1. Bersikulo 17_b: _____
2. Bersikulo 17_c: _____
3. Bersikulo 18: _____
4. Bersikulo 19_a: _____
5. Bersikulo 19_b: _____

Apay a kinuna ni Pablo a nabalud kadagiti kadena (bersikulo 20)? _____

Ania daytoy a *namnama ti Israel* a sarsaritaen ni Pablo? Kitaen dagiti sabali a pakabasaan: Dagiti Aramid 26:6. Kitaen pay ti Dagiti Aramid 23:6 ken Dagiti Aramid 24:15. _____

Imbaga dagiti papangulo dagiti Judio ken Pablo a saanda nakaawat iti surat manipud idiy Juda maipapan kenkuana ken awan ti _____ a naggapu sadiay a nagipadamag iti aniaman a dakes maipapan kenkuana (bersikul 21). Nupay no kasta, adda iti nangnangegda maipapan iti sekta (ti Dalan) ken kayat a denggen no ania iti maibagana iti daytoy. Isu a nakitulagda a makisarita kenkuana.

PANAGSANAY:

1. Ania ti impalawag ni Pablo kadakuada? _____

2. Ania ti padpadasen ni Pablo a pangal-allukoyan kadakuada maipapan ken Jesus babaen kadagiti Linteg ken Profeta? Kitaen pay iti Dagiti Aramid 17:3 _____
3. Ania ti nagbalin a gappuanan dagiti panursurona (dagiti bersikulo 24-25)? _____
4. Segun kadagiti bersikulo 26 ken 27 ania ti imbaga ti Espiritu Santo babaen ken profeta Isaias (Isaias 6:9-10) kadagiti tattao a Judio?
 - a. Pudno a _____ ngem pulos a saankayo a _____
 - b. Pudno a _____ ngem pulos a saankayo a _____
 - c. Gapu ta ti _____ dagitoy a tattao ket nagbalin a _____
 - d. Ket ti _____ bassit laeng ti _____
 - e. Ket _____ dagiti _____
 - f. Amangan laeng no _____ dagiti _____
 - g. Ken _____ dagiti _____
 - h. Ken _____ dagiti _____ ket _____
 - i. _____ ken _____ ida.
5. Kalpasanna adtoy ti dakkell a ngarud. Ania ti tarigagayan ni Pablo a maamoan dagitoy a papangulo dagiti Judio (bersikulo 28)? _____

Impaduyakyakna, “Ket dumnggedanto!” Dumnggeto dagiti Hentil.

6. Nagnaed ni Pablo iti maab-abangan a balay iti uneg ti dua a tawen ken _____ ken isuda amin nga umay a mangkita kenkuana, _____ ti pagarian ti _____ ken _____ maipapan iti _____ iti amin _____ ken awan iti _____ (kadagiti bersikulo 30-31).

PAGPAMPANUNOTAN: Naileppas ti Libro Dagiti Aramid. Kasla ketdi ibattiantatayo iti nagadu a saludsod. Ania iti nagbanagan iti pannakausig ni Pablo? Nakaruar kadi met laeng isuna iti pagbaludan? Winaywayaan kadi isuna dagiti Romano? Natay kadi isuna idiyay Roma? Ania ti napasamak kenkuana? Makapagagar nga ammoen no apay a saanna nga imbilang a napateg dagitoy a rumbeng nga ibingay. Mabalina a saan pay a naisimpa dagitoy sakbay nga ipatulod ni Lukas ti suratna ken Teofilo (Dagiti Aramid 1:1). Maysa a Hentil ni Teofilo. Isuna ti pinatulodan ni Pablo ti Libro ti Lukas (Lukas 1:1-4) ken Dagiti Aramid. Kayat ni Lukas a maammoanna a ti Ebanghelio, ti Naimbag a Damag iti pannakaisalakan babaen iti pammati ken Jesu-Cristo ket para iti amin a tao Judio man wenno Hentil. Para ken Lukas, ti Mangngagas, ken para ken Teofilo. Para kenka, uray siasinoka man ken para met kaniak. Para kadagiti kriminal ken ti ari, dagiti baknang, ken dagiti marigrigat, dagiti maskit ken dagiti matmatay. Ni Jesus ket para iti tunggal maysa! Agbalintayo a kasla kadagiti Hentil ket dumnggetayo!

Agbalintayo koma amin a kas ken Pablo, isu a silalatak ken awanan tubeng nga inlawlawagna ti pagarian ti Dios ken insursurona maipapan ken Apo Jesu-Cristo!

KARARAG: O Apo Dios ti langit ken daga, nakaam-amak ken nakakaskasdaaw iti panangaramidmo iti tunggal maysa kadakami (Salmo 139:14). Pinarsuanakami nga agbalin a Kukuam ngem ti basol ket adda a makidangadang tapno iyadayonakami Kenka. Nupay no kasta, nagballigi ti ayatmo. Inted ti ayatmo ti bugbugtong ken kakaisuna nga Anakmo nga isu ti Mangisalakanmi (Juan 3:16-17). Awan ti idumduma ti ayatmo iti nagbaetan dagiti amin a pinarsuam (Taga-Roma 10:12-13). Ipalagipmo kadakami a tartarigagayam nga amin a tao ket maisalakan ken maaddaanda iti pannakaammo ti Kinapudno (1 Timoteo 2:3-6). Ita, iti bautismo immayka a nagnaed iti kaungganmi babaen iti Santo nga Espiritum. Linawagannakami iti pannakaammo iti ayatmo a kukuami babaen ken Jesus. Nakidangadangka iti pannakidangadang a maibusor iti dakes para kadagiti kararuami ket ni Jesus ti Balligimi! Tulongannakami tapno makitami a ti Balligim ket para kadakami amin uray no siasinokami pay ta Sika awan ti kankanunongam. Saanak koma nga agsarday a mangipaay Kenka ti panagyaman ken panagdayaw. Agbiagak koma iti pannakaammo nga inbaonnak nga agbalin nga pannakabagim ken intedmo kaniak ti damag iti pannakikapia (2 Taga-Corinto 5:17, 20-21). Ta inaramidmo Isuna nga awan basolna nga agbalin a basol para kaniak, tapno Kenkuana agbalinak a kinalinteg ti Dios! _____

ITI GIBUSNA: Iti amin a paset dagiti siglo inpakpakaammo dagiti mamati ti pammati iti maaw-awagan a Pammati Dagiti Apostol. Dagitoy a balikas ket maiyannatup a manggibus daytoy adaltayo iti Libro Dagiti Aramid.

TI PAMMATI DAGITI APOSTOLES

Mamatiak iti Dios Ama a Mannakabalin amin, Namarsua ti langit ken daga.

Mamatiak met ken Jesu-Cristo a Bugbugtong nga Anakna, nga Apotayo, a

naisikog babaen iti Espiritu Santo,

naiyanak ken Birhen Maria,

nagtutuok babaen ken Poncio Pilato,

nailansa iti krus, natay, ken naikali,

immulog sadi inferno,

iti mai-katlo nga aldaw nagungar manipud ken patay,

immuli sadi langit

ket adda a situtugaw iti makannawan ti Dios Ama a Mannakabalin amin.

Sadiay aggapunto nga umay mangukom kadagiti nabiag ken natay.

Mamatiak met iti Espiritu Santo;

Iti Santa Iglesia a Crisitiana, ti panagkaykaysa dagiti sasantos,

Ti pannakapakawan dagiti basol,

ti panagungar ti bagi,

ken ti biag nga agnanayon. Amen.

PASET A SUBLIAN

**TI ESPIRITU TI DIOS, TI
PANNAKABALINTAYO**

PANANGAMIRIS ITI ADAL

Naragsak a pangblaaw! Naileppasmo ti adal *Ti Espiritu Ti Dios, Ti Pannakabalintayo*. Naam-ammom dagiti ti immuna a na-Kristianoan nga iglesia ken no kasano nga immadoda idiaay Jerusalem, naiwarasda babaen iti pannakaidadanes idiaay Judea ken Samaria, ken idiaay Roma. Naamoam dagiti nakairuaman ti immuna nga iglesia ken no kasano nga agdaydayawda a sangsangkamaysa ken ti panagbibinningay iti panagkakadua babaen iti panangpispisi iti tinapay ken kararag. Ditoy a naam-ammotayo a naimbag da Pedro ken Pablo, dagiti adigi ti iglesia idiaay Jerusalem a nangdandanun kadagiti Judio ken Hentil. Mabigbigbig ni Pedro a kas maysa a nangipasdek ti iglesia idiaay Jerusalem ket ni Pablo imbaon ti iglesia nga agdaliasat a kakuyogna dagiti kakaduana iti maysa a dakkel a biahe ti panagmision. Nakitatayo pay no kasano a ti panangidadanes ket awan sarday a binutbutengna ti iglesia ken kadagiti kas ken Pablo, Bernabe, ken Silas isuda nga agtartarigagay a mangipatakder kadagiti iglesia ket kanayon a maub-ubor, maibalbalud, masapsaplit ken dandani mapapatay. Ngem nakitatayo ti pigsa ken tured ti immuna nga iglesia bayat a dagitoy a saksi ni Jesu-Cristo ket sigagagar nga umuli iti karwahe nga agisuro ken bumaba a mapan iti danum a mangbuniag, sipupudno nga agiwaragawag kadagiti sinagoga ken siaanus a nangisursuro kadagiti pagtaengan. Nagbibigbigdagiti nakaallukoyanda a kinapudno a napnoan tured a patienda a ti panagbabawi ket idiaayana ti pammakawan iti basol. Babaen iti buniag inted ti Dios ti Espirituna iti biag dagiti tattao tapno pagpigsanna para iti trabaho nga agbalin nga adalanna ken napudno a saksina iti lubong.

Ti Dagiti Aramid ket nangrugi iti pannakabalin ti Espiritu a nangbalbaliw kadagiti puspuso dagiti tattao tapno saan laeng a pasurot ni Jesus ngem kasta pay a mangiwarwaragawag, kas sasaksina. Ti pannakaiwaragawag ti Ebanghelio ket isu ti namagtitipon kadagiti amin a mamati a dimmakel a kas umili dagiti sasantos, ti iglesia. Iti Libro Dagiti Aramid ket makitatayo nga agtatrabaho ti Dios babaen a mangidanon kadagiti dadduma iti pammati ken Jesus. Ti Dagiti Aramid ket isu ti pakasaritaan iti dumakdakkel nga iglesia bayat a dagiti lallaki ken babbai ket matalekda kadagiti sao ni Jesus iti Mateo28:19-20. Ti Dakkel a Pannakaibaon ti mangipalpalagip kadayo a naibaontayo a mangisuro, mangbuniag, ket agayab kadagiti adalan.

Ita orasnan tapno sublianam ti agadal. Laglagipem, saan a panangsubok daytoy, maysa laeng daytoy a gundaway a mangpataged kenka ken ti panangrang-aymo iti daytoy makapagagar a panagdalliasat. Laglagipem dagiti balikas ni Jesus kadagiti adalanna iti Juan 20:21 a “Kas iti _____ kaniak ti _____, kasta met nga _____.” Sublianantayo nga adalen dagiti sumagmamano kadagiti kapadasan ti immuna nga iglesia kas iti panangawatda iti awis a makiraman iti Dios iti misionna. Lagipen no siasino ti imbaon ti Espiritu Santo a *mangikamang kadagiti tattao ken Jesus*:

<u>Pakabasaan</u>	<u>Siasino ti naibaon?</u>	<u>Ania ti pakasaritaan?</u>
Dagiti Aramid 1:8		
Dagiti Aramid 2:1-13		
Dagiti Aramid 3:1-10		
Dagiti Aramid 6:1-7		
Dagiti Aramid 8:26-40		
Dagiti Aramid 9:1-19		
Dagiti Aramid 10		
Dagiti Aramid 13:1-3		
Dagiti Aramid 16		
Dagiti Aramid 23-26		
Dagiti Aramid 28:17-31		

Tunggal aldaw uray sadinoman ti pagnaedantayo adda latta gundaway a makapagsaksitayo iti pammatitayo. Iti Dagiti Aramid mabasatayo ti maipapan kadagiti nadumaduma a kasasaad a naaddaan dagiti adalan iti gundawayda nga agsaksi ken mangpaneknek no ania ti ammoda a kinapudno maipapan ken Cristo, ti Mesias, nga isuna ti adda a nailansa iti krus, ngem nagungar met laeng. Tunggal maysa ket imbingayda dagiti naisangangayan a padasda. Tunggal maysa ket ket nagsaksi no ania iti pudno. Tunggal maysa ket nangpaneknek a situtured babaen iti pannakabalin ti Espiritu ti Dios nga atatabaho kadakuada. Ngem awan kadakuada ti saan a nakasagana nga agsao. Awan kadakuada ti agkedked wenna nagbuteng iti kapampanunotan a mabalin a makiddaw nga ikalinteganda ti

namnama nga adda kadakuada. Sigagagarda a mangibingay. Iranrantada ti nagbibigay a kas maysa kadagiti naibaon ken awan maaramidanda no di agsao maipapan kadagiti banbanag a nakita ken nangeda (Dagiti Aramid 4:20).

Binagbagaan ni Pedro dagiti nabiit pay a namati a _____ a _____ a mangited iti _____ iti _____ ... (1 Pedro 3:15).

Isuratmo ti panangsaksim a maipaay a maigapu iti namnama nga adda kenka. _____

KARARAG:

Iti kinatured ken napnoan panagtalek ken Jesus, ti maysa a nangibaon kadakayo a kas sasaksina , ken babaen iti Espiritu Santona nga isu ti nangtulong kenka babaen iti sirib manipud langit ken nagkarkari nga ikkannaka kadagiti balikas a saoen ken pannakaammo no kasano nga ibaga dagitoy (Mateo 10:19-20), isuratmo ti kararagyo a dumawdawat a ti Dios ti Ama ket ikkannakayo ti adu, adu a gundaway a no sadino nga agbalinkayo a saksina ken babaen ti Espirituna a situturedyo a saoen dagiti banbanag a naisuro kenka ken dagiti naammoam.

